

Jaarrekeningen 2006

Geconsolideerde jaarrekening

Overzicht van de belangrijkste waarderingsgrondslagen

Uitgangspunten

De geconsolideerde jaarrekening van DSM is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard voor gebruik binnen de Europese Unie. De door DSM toegepaste waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met de op 31 december 2006 van kracht zijnde IFRS en uitspraken van de International Financial Reporting Interpretation Committee (IFRIC).

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden Koninklijke DSM N.V. en haar dochtermaatschappijen alsmede het aandeel van DSM in joint ventures (samen 'DSM' of 'Groep') opgenomen. Een dochtermaatschappij is een entiteit waarover DSM de beslissende zeggenschap heeft. Beslissende zeggenschap is de macht om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. De financiële gegevens van dochtermaatschappijen worden voor 100% in de consolidatie opgenomen. Het belang van derden in het eigen vermogen en het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld. Een joint venture is een entiteit waarin DSM een belang houdt en waarover DSM met derden op basis van een contractuele afspraak gezamenlijk beslissende zeggenschap uitoefent. Joint ventures worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de methode van de proportionele consolidatie.

Dochtermaatschappijen en joint ventures worden geconsolideerd vanaf de acquisitiedatum tot het moment waarop DSM niet langer beschikt over de beslissende zeggenschap, resp. de gezamenlijke beslissende zeggenschap met derden. Bij de consolidatie worden alle intercompany-verhoudingen in de balans, intercompany-transacties en niet-gerealiseerde winsten of verliezen uit intercompany-leveringen geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen worden niet geëlimineerd als deze verliezen een aanwijzing zijn van een bijzondere waardevermindering van het overgedragen actief. In dat geval wordt een bijzondere waardevermindering op het actief toegepast.

Segmentatie

De informatie wordt gesegmenteerd naar de activiteiten van de Groep en de geografische gebieden waarin de Groep actief is. De primaire segmentatiebasis, bedrijfssegmenten, weerspiegelt de managementstructuur van de Groep. De transactiepreizen voor leveringen tussen segmenten worden bepaald op zakelijke basis. De resultaten, activa en verplichtingen van een segment omvatten zowel posten die rechtstreeks tot dat segment behoren als posten die redelijkerwijs aan dat segment kunnen worden toegerekend.

Omrekening vreemde valuta's

De presentatievaluta van de Groep is de euro.

Elke entiteit van de Groep legt transacties en balansposten in de administratie vast in haar eigen functionele valuta. Transacties die in een andere dan de eigen functionele valuta worden uitgedrukt, worden opgenomen tegen de contante wisselkoersen die gelden op de transactiedatum. Monetaire

balansposten uitgedrukt in een andere dan de eigen functionele valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Koersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van deze transacties en uit de omrekening van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bij de consolidatie worden de balansen van dochtermaatschappijen en joint ventures waarvan de functionele valuta niet de euro is, omgerekend in euro tegen de koers per balansdatum. De winst en-verliesrekeningen van deze entiteiten worden in euro omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoersen van de betreffende periode. Goodwill die is betaald bij acquisitie wordt uitgedrukt in de functionele valuta van de geacquireerde entiteit. De koersverschillen die voortvloeien uit de omrekening van de netto-investering in entiteiten met een andere functionele valuta dan de euro worden verwerkt in het eigen vermogen (Translatiereserve). Dit geldt ook voor koersverschillen op leningen en andere financiële instrumenten voor zover deze het valutarisico in verband met de netto-investering afdekken. Bij verkoop van een entiteit met een andere functionele valuta dan de euro worden de cumulatieve koersverschillen uit hoofde van de omrekening van de netto-investering in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Onderscheid tussen vlottende en vaste activa en tussen kortlopende en langlopende schulden

Activa (schulden) worden als vlottend (kortlopend) gerubriceerd als ze naar verwachting binnen 12 maanden na balansdatum worden gerealiseerd (afgewikkeld).

Immateriële activa

Goodwill is het overschot van de verkrijgingsprijs van een acquisitie boven DSM's aandeel in de netto reële waarde van de identificeerbare activa en verplichtingen van een geacquireerde dochtermaatschappij, joint venture of geassocieerde deelneming. Goodwill betaald bij de acquisitie van dochtermaatschappijen en joint ventures wordt opgenomen onder de immateriële activa. Goodwill betaald bij de acquisitie van geassocieerde deelnemingen wordt begrepen in de boekwaarde van deze geassocieerde deelnemingen. Goodwill wordt niet afgeschreven maar wordt jaarlijks, en als er aanwijzingen zijn dat de boekwaarde wellicht hoger is dan de realiseerbare waarde, getoetst op een eventuele bijzondere waardevermindering. De boekwaarde van de goodwill van een entiteit wordt verwerkt in het resultaat op de verkoop van de entiteit.

Immateriële activa die in het verslagjaar zijn geacquireerd worden opgenomen tegen de reële waarde per acquisitiedatum en vervolgens afgeschreven over de verwachte levensduur, die varieert van 5 tot 15 jaar.

Aangekochte licenties, octrooien en applicatiesoftware worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs verminderd met afschrijvingen op lineaire basis en verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen. De verwachte gebruiksduur ligt tussen 4 en 10 jaar. De uitgaven voor onderhoud van software worden meteen ten laste van het resultaat gebracht. Investerings die direct verbonden zijn met de ontwikkeling van applicatiesoftware worden opgenomen onder immateriële activa en afgeschreven over de verwachte gebruiksduur (5 tot 8 jaar).

Researchkosten worden meteen ten laste van het resultaat gebracht. Ontwikkelingskosten worden, indien aan de voorwaarden voor opnemings in de balans wordt voldaan, geactiveerd en afgeschreven over de gebruiksduur vanaf het moment waarop het product op commerciële basis wordt gelanceerd. De boekwaarde van activa voortgekomen uit ontwikkelingsuitgaven wordt op iedere balansdatum – of eerder als daartoe aanleiding is – getoetst op een eventuele bijzondere waardevermindering. In gebruik zijnde immateriële activa voortgekomen uit ontwikkelingsuitgaven worden getoetst op een eventuele bijzondere waardevermindering indien er aanwijzingen zijn dat de boekwaarde wellicht hoger is dan de realiseerbare waarde. Eventuele bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met afschrijvingen op lineaire basis, en verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen. Bouwrente wordt geactiveerd. Uitgaven in verband met groot, periodiek onderhoud worden geactiveerd en afgeschreven over de periode tot de volgende onderhoudsstop.

De materiële vaste activa worden systematisch afgeschreven over de geschatte gebruiksduur. Jaarlijks wordt de geschatte resterende gebruiksduur van de individuele activa getoetst, rekening houdende met economische en technologische veroudering, en met normale slijtage. In de regel wordt initieel uitgegaan van de volgende verwachte gebruiksduur: voor gebouwen 10-50 jaar, voor machines en installaties 5-15 jaar, voor overige bedrijfsmiddelen 4-10 jaar. Op grond wordt niet afgeschreven.

De kosten van de opsporing, ontwikkeling en productie van olie en gas worden verantwoord volgens de *successful efforts*-methode. De kosten van succesvolle en nog niet voltooide olie- en gasboringen worden geactiveerd als materiële vaste activa. De geschatte contant gemaakte kosten van toekomstige buitengebruikstelling van productieplatformen voor olie- en gaswinning en locatieherstel worden geactiveerd en afgeschreven. Materiële vaste activa die betrekking hebben op de opsporing van olie en gas worden afgeschreven op basis van de *unit of production*-methode.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen wanneer het wordt verkocht of wanneer er geen toekomstige economische voordelen meer worden verwacht uit de verdere aanwending of verkoop van het actief. Een eventueel boekresultaat voortvloeiend uit het niet langer in de balans opnemen van het actief wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Leases

Financiële leases, waarbij nagenoeg alle risico's en voordelen verbonden aan de eigendom van het geleasede actief aan de Groep worden overgedragen, worden geactiveerd bij het aangaan van de lease tegen de reële waarde van het geleasede actief of, indien lager, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Alle overige leases zijn operationele leases.

De leasebetalingen voor financiële leases worden zodanig uitgesplitst in financieringskosten en een vermindering van de leaseverplichting dat een constante rentevoet over het resterende saldo van de verplichting wordt bereikt. De financieringskosten worden opgenomen onder de Nettofinancieringslasten.

Geactiveerde geleasede bedrijfsmiddelen worden afgeschreven over de leaseperiode of over de geschatte gebruiksduur indien deze laatste korter is. Betalingen uit hoofde van operationele leases worden op lineaire basis als last verantwoord.

Geassocieerde deelnemingen

Een geassocieerde deelneming is een entiteit waarin DSM invloed van betekenis maar geen beslissende zeggenschap heeft. Gewoonlijk wordt in deze entiteiten een aandeel gehouden dat DSM tussen 20% en 50% van de stemrechten geeft. Investerings in geassocieerde deelnemingen worden verwerkt op basis van de *equity*-methode, die inhoudt dat het aandeel van DSM in de winst of het verlies van de geassocieerde deelneming wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Het belang van DSM in een geassocieerde deelneming wordt gewaardeerd op het DSM-aandeel in de nettoactiva van de geassocieerde deelneming, samen met de bij acquisitie betaalde goodwill, en verminderd met een eventuele bijzondere waardevermindering.

Wanneer het aandeel van DSM in het verlies van een geassocieerde deelneming de boekwaarde van de geassocieerde deelneming – inclusief eventuele andere vorderingen – overtreft, wordt de boekwaarde tot nihil teruggebracht. Er worden geen verdere verliezen verantwoord, tenzij DSM verantwoordelijkheid draagt voor verplichtingen van de geassocieerde deelneming.

Overige financiële activa

Overige effecten betreffen kapitaalbelangen in entiteiten waarin DSM geen invloed van betekenis heeft; zij worden verantwoord als effecten die voor verkoop beschikbaar zijn. Deze effecten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, waarbij wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in het eigen vermogen (Reële-waarde-reserve). Bij verkoop wordt de cumulatieve reële-waarde-aanpassing van de betreffende effecten uit het eigen vermogen geëlimineerd en verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien geen betrouwbare reële waarde kan worden vastgesteld, worden de effecten tegen de kostprijs gewaardeerd. De opbrengsten uit deze effecten, alsmede de boekwinst of het boekverlies op de verkoop van deze effecten, worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Leningen en langlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, eventueel verminderd met een waardecorrectie in verband met oninbaarheid. De opbrengsten uit deze activa en de boekwinst of het boekverlies op de verkoop ervan worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Bijzondere waardevermindering van activa

Wanneer er aanwijzingen zijn dat de boekwaarde van een vast actief (een immaterieel of materieel vast actief) wellicht hoger is dan de geschatte realiseerbare waarde (de hoogste van indirecte opbrengstwaarde en reële waarde minus verkoopkosten), wordt nagegaan of er sprake is van een bijzondere waarde-

vermindering. Voor een actief dat niet in ruime mate zelfstandig kasstromen genereert, wordt de realiseerbare waarde bepaald voor de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Bij de bepaling van de indirecte opbrengstwaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen contant gemaakt tegen een disconteringsvoet voor belastingen, gebaseerd op de marktrente plus een opslag voor de specifieke risico's van het actief.

Wanneer de realiseerbare waarde van een vast actief lager is dan de boekwaarde, wordt de boekwaarde afgeboekt tot de realiseerbare waarde en wordt een bijzondere waardevermindering opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Een bijzondere waardevermindering wordt teruggenomen wanneer er sinds de laatste opname van de bijzondere waardevermindering een wijziging heeft plaatsgevonden in de schatting die van belang is voor de bepaling van de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen van goodwill worden nimmer teruggenomen.

Alle financiële activa worden getoetst op bijzondere waardevermindering. Indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van een financieel actief één of meerdere gebeurtenissen hebben geleid tot een bijzondere waardevermindering, wordt in de winst-en-verliesrekening een bijzondere waardevermindering opgenomen.

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. Hierbij wordt de FIFO-methode van waarden (*first-in, first-out*) toegepast. De kostprijs van halffabrikaten en gereed product bevat de direct toerekenbare kosten en de indirecte productiekosten. De opbrengstwaarde wordt bepaald als de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsuitoefening, verminderd met de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten die nodig zijn om de verkoop te realiseren. Producten waarvan ten gevolge van het optreden van gemeenschappelijke kosten geen vervaardigingsprijs kan worden bepaald, worden gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde onder aftrek van een marge.

Handelsvorderingen en overige vorderingen

Handelsvorderingen en overige vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, die in het algemeen overeenkomt met de nominale waarde verminderd met een waardecorrectie in verband met oninbaarheid.

Kortlopende beleggingen

Deposito's bij banken met een resterende looptijd van meer dan 3 maar minder dan 12 maanden worden verantwoord als kortlopende belegging. Zij worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De opbrengsten uit deze deposito's worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Liquide middelen

Liquide middelen betreffen kasmiddelen, banktegoeden en deposito's bij banken met een resterende looptijd van minder dan 3 maanden. Bankschulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor verkoop aangehouden vaste activa en 'disposal groups'

Vaste activa en *disposal groups* (activa en verplichtingen die betrekking hebben op een activiteit die verkocht zal worden) worden gerubriceerd als 'voor verkoop aangehouden' indien hun boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd door middel van een verkooptransactie in plaats van door voortgezet gebruik. De herrubricering vindt plaats wanneer de activa beschikbaar zijn voor onmiddellijke verkoop en verkoop zeer waarschijnlijk is. Aan deze voorwaarden is meestal voldaan vanaf de datum waarop de eerste conceptversie van een verkoopovereenkomst gereed is voor bespreking. Voor verkoop aangehouden vaste activa en *disposal groups* worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere reële waarde verminderd met de verkoopkosten. Op voor verkoop aangehouden vaste activa wordt niet afgeschreven.

Eigen vermogen Koninklijke DSM N.V.

DSM's gewone aandelen en cumulatief preferente aandelen worden aangemerkt als eigen vermogen Koninklijke DSM N.V. De aankoopprijs van ingekochte eigen aandelen wordt op het eigen vermogen Koninklijke DSM N.V. in mindering gebracht totdat zij worden ingetrokken of herplaatst. Het aan houders van cumulatief preferente aandelen uit te keren dividend wordt als verplichting opgenomen op het moment waarop de Raad van Commissarissen het voorstel voor winstbestemming goedkeurt. Het aan houders van gewone aandelen uit te keren dividend wordt als verplichting opgenomen op het moment waarop de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het dividendvoorstel goedkeurt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan: 1) er bestaat een juridische of feitelijke verplichting als gevolg van een gebeurtenis uit het verleden, 2) het is waarschijnlijk dat middelen aan de onderneming zullen worden onttrokken om de verplichting te voldoen, en 3) er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van het bedrag van de verplichting.

Het bedrag dat waarschijnlijk benodigd zal zijn om langlopende verplichtingen te voldoen wordt contant gemaakt indien het effect van het contant maken materieel is. Als een contante waarde is berekend, wordt de toename van de voorziening door het verloop van de tijd beschouwd als interestkosten. De interestkosten in verband met pensioenverplichtingen worden echter opgenomen in de pensioenkosten.

Een voorziening voor de kosten die verbonden zijn aan de toekomstige buitengebruikstelling van productieplatformen voor olie- en gaswinning en locatieherstel wordt gevormd wanneer het betreffende investeringsproject in bedrijf wordt genomen. De kosten van de voorziening worden, samen met de historische kosten van het betreffende actief, verantwoord onder

Materiële vaste activa en afgeschreven over de gebruiksduur van het actief.

Opgenomen leningen

Opgenomen leningen worden initieel verantwoord tegen kostprijs, zijnde de reële waarde van de ontvangen bedragen na aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden opgenomen leningen verwerkt tegen de geamortiseerde kostprijs met toepassing van de effectieve-rentemethode. De geamortiseerde kostprijs wordt berekend door rekening te houden met eventuele disagio of agio. De rentelasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben en verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Indien een renterisico met betrekking tot een opgenomen langlopende lening wordt afgedekt, en de afdekking als effectief wordt aangemerkt, wordt de boekwaarde van de langlopende lening aangepast voor wijzigingen in de reële waarde van de rentecomponent van de lening.

Handelscrediteuren en overige kortlopende schulden

Handelscrediteuren en overige kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die in het algemeen overeenkomt met de nominale waarde.

Opbrengstverantwoording

De opbrengst uit de verkoop van goederen wordt verantwoord op het moment waarop de wezenlijke risico's en voordelen van het eigendom worden overgedragen aan de koper. De netto-omzet is gelijk aan de factuurwaarde verminderd met geschatte rabatten en kortingen, na aftrek van indirecte belastingen.

Opbrengsten uit royalty's worden onder Overige bedrijfsopbrengsten verantwoord op *accrual*-basis, in overeenstemming met de economische realiteit van de desbetreffende overeenkomsten. Rentebaten worden opgenomen op tijdsevenredige basis volgens de effectieve-rentemethode.

Dividendopbrengsten worden opgenomen op het moment dat het recht op ontvangst van het dividend is verkregen.

Subsidies

Subsidies worden in de balans opgenomen tegen hun reële waarde wanneer er redelijke zekerheid is dat de subsidie zal worden ontvangen en dat aan alle bijbehorende voorwaarden zal worden voldaan. Kostensubsidies worden systematisch als bate verantwoord in het resultaat van de perioden waarin de kosten vallen waarvoor de subsidies als compensatie bedoeld zijn. Investeringsubsidies worden in eerste instantie voor de reële waarde in de balans opgenomen als een vooruitontvangen bate (Overige langlopende schulden) en vervolgens in gelijke jaarlijkse bedragen verantwoord in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verwachte gebruiksduur van het betrokken actief.

Op aandelen gebaseerde beloningen

De kosten van optieregelingen worden bepaald op basis van de reële waarde van de opties op de datum waarop de opties worden toegekend. De reële waarde wordt bepaald met gebruikmaking van het Black-Scholes model, rekening hou-

dende met marktvoorwaarden die gerelateerd zijn aan de prijs van het DSM-aandeel. De kosten van deze opties worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening (Personeelskosten) gedurende de periode waarin de opties niet uitoefenbaar zijn, met als tegenpost de overeenkomstige toename van het eigen vermogen (Reserve voor op aandelen gebaseerde beloningen), voor zover het gaat om in aandelen af te wikkelen opties, of Overige langlopende schulden voor zover het gaat om in contanten af te wikkelen opties (*Share Appreciation Rights*). Er worden geen lasten opgenomen voor opties die uiteindelijk niet uitoefenbaar worden, met uitzondering van opties waarvan het uitoefenbaar worden mede afhankelijk is van een marktvoorwaarde. Deze opties worden behandeld als uitoefenbaar, ongeacht of voldaan is aan de marktvoorwaarde, indien wel aan alle andere prestatiegerelateerde voorwaarden is voldaan.

Emissierechten

DSM is onderworpen aan wetgeving die tot doel heeft de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen te bevorderen. Er zijn aan de Groep in een aantal landen emissierechten toegekend, vooral voor emissies van CO₂. Emissierechten worden gereserveerd om te voldoen aan leveringsverplichtingen en worden in de balans opgenomen tegen de kostprijs. Deze is over het algemeen nihil. Er wordt een opbrengst opgenomen indien overtollige emissierechten worden verkocht aan derden. Indien de feitelijke emissies hoger zijn dan de emissierechten waarover DSM beschikt, wordt een voorziening opgenomen voor de verwachte additionele kosten.

Bijzondere posten

Bijzondere posten betreffen materiële incidentele baten en lasten die voortkomen uit bijvoorbeeld:

- afboekingen van voorraden tot opbrengstwaarde en van materiële vaste activa tot realiseerbare waarde, alsmede het terugnemen van dergelijke afboekingen;
- herstructureringen van de activiteiten van een entiteit;
- vrijval van voorzieningen;
- verkopen van materiële vaste activa;
- verkopen van geassocieerde deelnemingen of andere financiële activa;
- beëindigde activiteiten;
- verliesgevende contracten;
- juridische schikkingen.

Bijzondere posten worden separaat gerapporteerd om een beter inzicht te geven in de onderliggende resultaten over de betreffende periode.

Belastingen

Belastingen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening behalve voor zover zij betrekking hebben op een post die rechtstreeks is opgenomen in het eigen vermogen.

Actuele belastingen zijn de naar verwachting te betalen belastingen over de fiscale winst over het jaar, op basis van de per balansdatum geldende belastingtarieven, en eventuele aanpassingen in de te betalen belastingen over voorgaande jaren. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen op basis van de verwachte fiscale consequenties van tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen en hun fiscale boekwaarde. De waardering van de

latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de per balansdatum geldende of materieel vastgestelde belastingtarieven en -wetten die naar verwachting van toepassing zijn wanneer de betreffende latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden afgewikkeld. Latente belastingvorderingen, inclusief vorderingen die voortkomen uit verliescompensatie, worden in de balans opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winsten beschikbaar zullen zijn waarmee verrekenbare tijdelijke verschillen en niet-gecompenseerde fiscale verliezen kunnen worden verrekend. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Voor de volgende tijdelijke verschillen worden geen latente belastingen opgenomen: de initiële opname van goodwill in de balans, de initiële opname van activa of verplichtingen die noch de commerciële winst noch de fiscale winst beïnvloeden, en verschillen die te maken hebben met investeringen in dochtermaatschappijen voor zover zij in de voorzienbare toekomst waarschijnlijk niet zullen worden teruggenomen.

Financiële derivaten

De Groep gebruikt financiële derivaten zoals valutatermijncontracten en renteswaps om de risico's van wijzigingen in wisselkoersen en rentepercentages af te dekken. Financiële derivaten worden initieel opgenomen tegen reële waarde inclusief transactiekosten en vervolgens gewaardeerd tegen hun reële waarde op iedere balansdatum. Veranderingen in de reële waarde worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening tenzij *cash flow hedge accounting* of *net investment hedge accounting* wordt toegepast.

Wijzigingen in de reële waarde van financiële derivaten die zijn aangemerkt als kasstroomafdekking (*cash flow hedge*) en die aan de criteria daarvoor voldoen worden in het eigen vermogen (Afdekkingsreserve) opgenomen voor zover de afdekking effectief is. Bij opname in de balans van het betreffende actief of de betreffende verplichting wordt de cumulatieve bate of last overgeboekt van de Afdekkingsreserve en begrepen in de boekwaarde indien de afgedekte post een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting is, of in de winst-en-verliesrekening indien de afgedekte post een financieel actief of een financiële verplichting is. Wijzigingen in de reële waarde van financiële derivaten die zijn aangemerkt als afdekking van een netto-investering (*net investment hedge*) en die aan de criteria daarvoor voldoen worden verantwoord in het eigen vermogen (Translatiereserve) voor zover de afdekking effectief is. Cumulatieve baten en lasten worden vanuit de Translatiereserve overgebracht naar de winst-en-verliesrekening wanneer de netto-investering wordt afgestoten. Veranderingen in de reële waarde van financiële derivaten die zijn aangemerkt als reële-waardeafdekking (*fair value hedge*) en die aan de criteria daarvoor voldoen worden onmiddellijk opgenomen in de winst-en-verliesrekening, tezamen met eventuele veranderingen in de reële waarde van de afgedekte activa of verplichtingen die toe te rekenen zijn aan het afgedekte risico.

Pensioenen en andere vergoedingen na uitdiensttreding

Voor toegezegd-pensioenregelingen wordt voor de bepaling van de pensioenkosten gebruik gemaakt van de *projected unit*

credit-methode. Actuariële baten en lasten worden volledig verantwoord in het eigen vermogen in de periode waarin zij zich voordoen. Vooruitbetaalde pensioenkosten in verband met toegezegd-pensioenregelingen worden alleen geactiveerd als deze leiden tot een terugbetaling uit de regeling aan de werkgever of tot een verlaging van toekomstige bijdragen door de werkgever. Bijdragen aan toegezegde-bijdrage-regelingen komen ten laste van het resultaat zodra zij verschuldigd worden.

Effect van nieuwe boekhoudstandaarden

DSM werkt sinds 1 januari 2006 met de nieuwe standaard *IFRS 6, Exploration for and Evaluation of Mineral Resources* en de aangepaste versie van *IAS 19, Employee Benefits*.

- (i) De nieuwe standaard *IFRS 6, Exploration for and Evaluation of Mineral Resources* vereist onder meer dat informatie wordt gegeven over de in de balans opgenomen bedragen die betrekking hebben op de opsporing en evaluatie van minerale hulpbronnen. Het beleid van DSM is om deze kosten ten laste van het resultaat te brengen; de betreffende bedragen zijn niet materieel.
- (ii) DSM heeft het nieuwe alternatief in *IAS 19, Employee Benefits* ingevoerd dat toestaat om actuariële winsten en verliezen die voortkomen uit toegezegd-pensioenregelingen meteen in de balans op te nemen en niet in de winst-en-verliesrekening. Voorheen werden actuariële winsten en verliezen die buiten de *corridor* vielen opgenomen in de winst-en-verliesrekening, uitgesmeerd over het gemiddelde aantal dienstjaren van medewerkers. Deze *corridor* was 10% van de contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichting of, indien hoger, 10% van de reële waarde van de fondsbeleggingen, beide gemeten aan het einde van het voorgaande jaar. Als gevolg van de invoering van dit nieuwe alternatief zijn per 1 januari 2006 de nettoactiva met betrekking tot personeelsbeloningen toegenomen met €31 miljoen en is het eigen vermogen per die datum toegenomen met €27 miljoen (na belastingen). Het effect op het gerapporteerde eigen vermogen per 1 januari 2005 is een afname met €167 miljoen (na belastingen). Het effect op het resultaat en de winst per aandeel voor 2005 en 2006 is immaterieel. Daarnaast vereist de aangepaste standaard IAS 19 additionele rapportages, die in de jaarrekening zijn opgenomen.

De volgende aanpassingen van standaarden en nieuwe interpretaties zijn van kracht sinds 1 januari 2006 maar hebben geen gevolgen voor de jaarrekening van de onderneming over 2006:

- (iii) IAS 21 (*Amendment*), *Net Investment in a Foreign Operation*.
- (iv) IAS 39 (*Amendment*), *Cash Flow Hedge Accounting of Forecast Intragroup Transactions*.
- (v) IAS 39 (*Amendment*), *The Fair Value Option*.
- (vi) IAS 39 and IFRS 4 (*Amendment*), *Financial Guarantee Contracts*.
- (vii) IFRIC 4, *Determining whether an Arrangement contains a Lease*.
- (viii) IFRIC 5, *Rights to Interests arising from Decommissioning, Restoration and Environmental Rehabilitation Funds*.
- (ix) IFRIC 6, *Liabilities arising from Participating in a Specific Market – Waste Electrical and Electronic Equipment*.

DSM heeft niet gekozen voor een vroege invoering van de volgende nieuwe standaarden, aanpassingen van standaarden en nieuwe IFRIC-interpretaties waarvan de toepassing verplicht is voor boekjaren die beginnen op of na 1 januari 2007 of latere jaren:

- (x) IFRS 7, *Financial Instruments – Disclosures*.
- (xi) IFRS 8, *Operating Segments*.
- (xii) IAS 1 (*Amendment*), *Presentation of Financial Statements – Capital Disclosures*.
- (xiii) IFRIC 7, *Applying the Restatement Approach under IAS 29, Financial Reporting in Hyperinflationary Economies*.
- (xiv) IFRIC 8, *Scope of IFRS 2*.
- (xv) IFRIC 9, *Reassessment of Embedded Derivatives*.

DSM verwacht dat de toepassing van deze nieuwe standaarden, aanpassingen van standaarden en nieuwe IFRC-interpretaties in toekomstige boekjaren geen materiële gevolgen zullen hebben voor de jaarrekening van de onderneming.

Jaarrekeningen 2006

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2006

x € miljoen	Noot	Doorlopende activiteiten			Beëindigde activiteiten	Totaal
		Voor bijzondere posten	Bijzondere posten (noot 9)	Totaal		
Netto-omzet		8.352	-	8.352	28	8.380
Overige bedrijfsopbrengsten	4	210	73	283	2	285
		8.562	73	8.635	30	8.665
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf		39	-	39	-	39
Wijziging in voorraden halffabrikaten en gereed product		63	-	63	(5)	58
Kosten van grond- en hulpstoffen		(4.536)	-	(4.536)	(18)	(4.554)
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		(1.481)	-	(1.481)	(4)	(1.485)
Personeelskosten	5	(1.338)	9	(1.329)	(3)	(1.332)
Afschrijvingen	6	(440)	(11)	(451)	-	(451)
Overige bedrijfskosten	7	(34)	(97)	(131)	(1)	(132)
Bedrijfsresultaat		835	(26)	809	(1)	808
Interestkosten	8	(84)	-	(84)	-	(84)
Overige financiële baten en lasten	8	3	-	3	-	3
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen		1	4	5	-	5
Winst voor belastingen		755	(22)	733	(1)	732
Belastingen	10	(199)	18	(181)	1	(180)
Resultaat boekjaar		556	(4)	552	-	552
Waarvan:						
- Belang van derden in resultaat		5	-	5	-	5
- Nettowinst toekomend aan aandeelhouders van Koninklijke DSM N.V.		551	(4)	547	-	547
Nettowinst toekomend aan aandeelhouders van Koninklijke DSM N.V.		551	(4)	547	-	547
Dividend op cumulatief preferente aandelen		(10)	-	(10)	-	(10)
Nettowinst toekomend aan houders van gewone aandelen		541	(4)	537	-	537
Gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen (x 1000)						189.550
Effect van verwatering door aandelenopties (x 1000)						1.200
Gecorrigeerd gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (x 1000)						190.750
Per gewoon aandeel in euro:						
- Gewone winst		2,85	(0,02)	2,83	-	2,83
- Verwaterde winst		2,84	(0,02)	2,82	-	2,82
- In de periode betaald dividend						1,04
- Dividend over het boekjaar						1,00

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening voor het jaar eindigend op 31 december 2005

x € miljoen

	Noot	Doorlopende activiteiten			Beëindigde activiteiten	Totaal
		Voor bijzondere posten	Bijzondere posten (noot 9)	Totaal		
Netto-omzet		7.816	-	7.816	379	8.195
Overige bedrijfsopbrengsten	4	222	59	281	1	282
		8.038	59	8.097	380	8.477
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf		47	-	47	-	47
Wijziging in voorraden halffabrikaten en gereed product		248	-	248	3	251
Kosten van grond- en hulpstoffen		(4.211)	-	(4.211)	(219)	(4.430)
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		(1.469)	-	(1.469)	(75)	(1.544)
Personeelskosten	5	(1.331)	-	(1.331)	(54)	(1.385)
Afschrijvingen	6	(491)	(64)	(555)	(12)	(567)
Overige bedrijfskosten	7	(44)	(31)	(75)	(2)	(77)
Bedrijfsresultaat		787	(36)	751	21	772
Interestkosten	8	(88)	(8)	(96)	-	(96)
Overige financiële baten en lasten	8	18	-	18	-	18
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen		(2)	(21)	(23)	-	(23)
Winst voor belastingen		715	(65)	650	21	671
Belastingen	10	(168)	29	(139)	(12)	(151)
Resultaat boekjaar		547	(36)	511	9	520
Waarvan:						
- Belang van derden in resultaat		(7)	-	(7)	-	(7)
- Nettowinst toekomend aan aandeelhouders van Koninklijke DSM N.V.		554	(36)	518	9	527
Nettowinst toekomend aan aandeelhouders van Koninklijke DSM N.V.		554	(36)	518	9	527
Dividend op cumulatief preferente aandelen		(16)	-	(16)	-	(16)
Nettowinst toekomend aan houders van gewone aandelen		538	(36)	502	9	511
Gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen (x 1000)						190.783
Effect van verwatering door aandelenopties (x 1000)						1.066
Gecorrigeerd gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (x 1000)						191.849
Per gewoon aandeel in euro:						
- Gewone winst		2,82	(0,19)	2,63	0,05	2,68
- Verwaterde winst		2,80	(0,19)	2,61	0,05	2,66
- In de periode betaald dividend						0,875
- Dividend over het boekjaar						1,00

Jaarrekeningen 2006

Geconsolideerde balans per 31 december				
Activa			2006	2005
x € miljoen				
	Noot			
Vaste activa				
Immateriële activa	11		1.008	1.003
Materiële vaste activa	12		3.655	3.750
Latente belastingvorderingen	10		496	533
Vooruitbetaalde pensioenkosten	24		918	478
Geassocieerde deelnemingen	13		26	43
Overige financiële activa	14		100	189
			6.203	5.996
Vlottende activa				
Voorraden	15		1.515	1.535
Handelsvorderingen	16		1.377	1.337
Overige vorderingen	16		362	260
Financiële derivaten	23		79	36
Kortlopende beleggingen			3	5
Liquide middelen			552	902
			3.888	4.075
Voor verkoop aangehouden activa			-	43
			3.888	4.118
Totaal			10.091	10.114
Passiva				
x € miljoen				
Eigen vermogen				
Eigen vermogen Koninklijke DSM N.V.	17		5.784	5.501
Belang van derden			71	67
			5.855	5.568
Langlopende schulden				
Latente belastingverplichtingen	10		383	219
Verplichtingen inzake personeelsbeloningen	24		304	383
Voorzieningen	18		188	166
Opgenomen leningen	19		907	1.381
Overige langlopende schulden	20		44	53
			1.826	2.202
Kortlopende schulden				
Verplichtingen inzake personeelsbeloningen	24		21	23
Voorzieningen	18		127	220
Opgenomen leningen	19		607	329
Financiële derivaten	23		41	65
Handelsschulden	21		1.091	985
Overige kortlopende schulden	21		523	714
			2.410	2.336
Voor verkoop aangehouden verplichtingen			-	8
			2.410	2.344
Totaal			10.091	10.114

Geconsolideerd overzicht van in de jaarrekening opgenomen baten en lasten

x € miljoen	Overige reserves	Ingehouden winst		Totaal	Belang van derden	Totaal
		Actuariële baten en lasten	Overig			
2005						
Koersverschillen uit omrekening van buitenlandse activiteiten	121	-	-	121	7	128
Saldo van actuariële baten en lasten, na <i>asset ceiling</i>	-	274	-	274	-	274
Belastingen	7	(80)	-	(73)	-	(73)
Wijziging in afdekkingsreserve	(2)	-	-	(2)	-	(2)
Totale baten en lasten rechtstreeks verwerkt in eigen vermogen	126	194	-	320	7	327
Resultaat boekjaar	-	-	527	527	(7)	520
Opgenomen baten en lasten voor het boekjaar	126	194	527	847	-	847
2006						
Koersverschillen uit omrekening van buitenlandse activiteiten	(126)	-	-	(126)	(5)	(131)
Saldo van actuariële baten en lasten, na <i>asset ceiling</i>	-	382	-	382	-	382
Belastingen	(10)	(99)	-	(109)	-	(109)
Wijziging in afdekkingsreserve	45	-	-	45	-	45
Totale baten en lasten rechtstreeks verwerkt in eigen vermogen	(91)	283	-	192	(5)	187
Resultaat boekjaar	-	-	547	547	5	552
Opgenomen baten en lasten voor het boekjaar	(91)	283	547	739	-	739

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het vermogen (noot 17)

x € miljoen	Aandelen-kapitaal	Agio	Ingekochte eigen aandelen	Overige reserves	Ingehouden winst		Totaal	Belang van derden	Totaal eigen vermogen
					Actuariële baten en lasten	Overig			
Stand per 1 januari 2005	304	381	(288)	(48)	(160)	4.479	4.668	22	4.690
Herrubricering cumulatief preferente aandelen A	66	167	-	-	-	-	233	-	233
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-	-	(183)	(183)	(3)	(186)
Wijzigingen in optierechten	-	-	-	7	-	-	7	-	7
Inkoop eigen aandelen	-	-	(170)	-	-	-	(170)	-	(170)
Opbrengst herplaatste aandelen	-	-	82	-	-	20	102	-	102
Wijziging DSM-belang in dochtermaatschappijen	-	-	-	-	-	-	-	48	48
Kapitaalbelasting	-	(3)	-	-	-	-	(3)	-	(3)
Opgenomen baten en lasten voor het boekjaar	-	-	-	126	194	527	847	-	847
Stand per 31 december 2005	370	545	(376)	85	34	4.843	5.501	67	5.568
Uitgekeerd dividend	-	-	-	-	-	(213)	(213)	(1)	(214)
Wijzigingen in optierechten	-	-	-	10	-	11	21	-	21
Inkoop eigen aandelen	-	-	(318)	-	-	-	(318)	-	(318)
Opbrengst herplaatste aandelen	-	-	53	-	-	2	55	-	55
Wijziging DSM-belang in dochtermaatschappijen	-	-	-	-	-	-	-	5	5
Kapitaalbelasting	-	(1)	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Opgenomen baten en lasten voor het boekjaar	-	-	-	(91)	283	547	739	-	739
Herrubriceringen	-	-	-	(2)	-	2	-	-	-
Stand per 31 december 2006	370	544	(641)	2	317	5.192	5.784	71	5.855

Jaarrekeningen 2006

Geconsolideerd kasstroomoverzicht (noot 26)

x € miljoen

	2006	2005
<i>Bedrijfsactiviteiten</i>		
Resultaat boekjaar	552	520
Belang van derden	(5)	7
Nettowinst toekomend aan aandeelhouders van Koninklijke DSM N.V.	547	527
Correcties voor:		
- Afschrijvingen en bijzondere afwaarderingen	451	567
- Boekwinst op verkopen	(75)	(20)
- Wijziging voorzieningen	(83)	(130)
- Rente:		
- Ten laste van resultaat gebracht	81	78
- Ontvangen	32	24
- Betaald	(101)	(95)
	12	7
- Belastingen:		
- Ten laste van resultaat gebracht	180	151
- Betaald	(109)	(133)
	71	18
- Toegezegd-pensioenregelingen:		
- Ten laste van resultaat gebracht	19	16
- Betaald	(144)	(102)
	(125)	(86)
- Overige wijzigingen	28	11
Operationele cashflow voor wijzigingen in werkkapitaal	826	894
Wijzigingen operationeel werkkapitaal:		
- Voorraden	(49)	(140)
- Handelsvorderingen	(77)	(63)
- Handelsschulden	122	84
	(4)	(119)
Wijzigingen overig operationeel werkkapitaal	(192)	(82)
Middelen uit bedrijfsactiviteiten	630	693
<i>Investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in:		
- Immateriële activa	(40)	(23)
- Materiële vaste activa	(418)	(370)
Opbrengst van verkochte materiële vaste activa	6	28
Acquisitie van dochtermaatschappijen	(44)	(559)
Opbrengst verkochte dochtermaatschappijen en activiteiten	135	192
Geassocieerde deelnemingen en overige financiële activa:		
- Kapitaalstortingen en acquisities	(15)	(8)
- Wijziging verstrekte leningen	7	(107)
- Opbrengst verkopen	24	2
Middelen aangewend voor investeringsactiviteiten	(345)	(845)
<i>Financieringsactiviteiten</i>		
Verkoop financiële derivaten	-	133
Opgenomen leningen	30	348
Aflossing van leningen	(205)	(487)
Wijziging schuld aan kredietinstellingen	28	42
Uitgekeerd dividend	(213)	(183)
Inkoop eigen aandelen	(318)	(170)
Opbrengst herplaatste aandelen	55	102
Wijziging belang van derden	4	(2)
Kapitaalbelasting	(1)	(3)
Middelen aangewend voor financieringsactiviteiten	(620)	(220)
Wijziging liquide middelen	(335)	(372)
Stand liquide middelen per 1 januari	902	1.261
Koersverschillen op geldmiddelen	(12)	16
Wijzigingen in de consolidatiekring	(3)	(3)
Stand liquide middelen per 31 december	552	902

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening van Koninklijke DSM N.V.

1 Algemene informatie

Alle bedragen luiden in € miljoen, tenzij anders vermeld.

Onder toepassing van artikel 402, boek 2 BW, is in de enkelvoudige vennootschappelijke jaarrekening van Koninklijke DSM N.V. een beknopte winst en-verliesrekening opgenomen.

Een lijst met DSM-deelnemingen is gepubliceerd bij de Kamer van Koophandel voor Zuid-Limburg in Maastricht en wordt op verzoek door de onderneming verstrekt. De lijst is ook te vinden op de website van de onderneming, www.dsm.com.

Voor het opstellen van de jaarrekening moeten schattingen en beoordelingen worden gemaakt die consequenties hebben voor de gerapporteerde bedragen voor activa en verplichtingen, inkomsten en uitgaven en de daaraan gerelateerde rapportage van niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen op de datum van de jaarrekening. De grondslagen die, naar het oordeel van het management, niet alleen het belangrijkste zijn voor de rapportage van de financiële toestand en de resultaten van activiteiten, maar ook de hoogste eisen stellen aan de beoordelingen en inschattingen door het management van zaken die intrinsiek onzeker zijn, worden besproken in de toelichtingen op de resultaten die worden beïnvloed door dergelijke inschattingen en beoordelingen. Het management waarschuwt dat toekomstige gebeurtenissen vaak afwijken van de voorspellingen en dat schattingen regelmatig moeten worden bijgesteld.

Wisselkoersen

Voor de belangrijkste valuta's volgen hierna de wisselkoersen die gebruikt zijn bij het opstellen van de geconsolideerde overzichten.

1 euro =	koers per balansdatum		gemiddelde koers	
	2006	2005	2006	2005
Amerikaanse dollar	1,32	1,18	1,26	1,25
Zwitserse frank	1,61	1,56	1,57	1,55
Britse pond	0,67	0,69	0,68	0,68
100 Japanse yen	1,57	1,39	1,46	1,37

2 Wijziging in de consolidatiekring

Acquisities

De acquisities van CRINA SA, de resterende 73% van het aandelenkapitaal van Lipid Technologies Provider AB (LTP) en de resterende 50% van het aandelenkapitaal van Fersinsa GB SA de CV hadden de volgende uitwerking op de balans:

<i>Activa</i>	
Immateriële activa	7
Materiële vaste activa	14
Overige financiële activa	(3)
Voorraden	6
Vorderingen	5
Liquide middelen	5
Totaal activa	34
<i>Verplichtingen</i>	
Voorzieningen	1
Latente belastingverplichtingen	2
Overige schulden	9
Totaal verplichtingen	12
Reële waarde van nettoactiva	22
Verkrijgingsprijs (in contanten)	41
Verkrijgingskosten	1
Goodwill	20

De activa en verplichtingen van Fersinsa GB SA de CV zijn volledig geconsolideerd. De toerekening van de overnamesom en de bepaling van de op te nemen goodwill zullen geschieden in 2007.

Naast bovengenoemde entiteiten acquireerde DSM verschillende kleinere participaties.

Verkopen

Beëindigde activiteiten

DSM Minera werd per 19 januari 2006 verkocht voor een totaal bedrag van €74 miljoen in contanten. Deze activiteit was per ultimo 2005 al gerubriceerd als 'voor verkoop aangehouden'. De activiteiten van DSM Bakery Ingredients werden in 2005 verantwoord als beëindigde activiteiten in verband met de verkoop van deze activiteiten aan Gilde Investment Management voor een totaal bedrag van €200 miljoen.

Overige verkopen

Naast bovengenoemde entiteiten verkocht DSM verschillende kleinere participaties.

Jaarrekeningen 2006

3 Segmentinformatie

Bedrijfssegmenten^{1) 2)}

2006	Doorlopende activiteiten						Totaal	Beëindigde activiteiten	Totaal
	Nutrition	Pharma	Performance Materials	Industrial Chemicals	Other activities ³⁾	Eliminaties			
<i>Financiële resultaten</i>									
Netto-omzet	2.407	916	2.753	1.872	404	-	8.352	28	8.380
Leveringen aan andere clusters	56	51	6	263	18	(394)	-	-	-
Leveringen	2.463	967	2.759	2.135	422	(394)	8.352	28	8.380
Bedrijfsresultaat voor bijzondere posten	314	65	329	196	(69)	-	835	(1)	834
Bijzondere posten	(44)	(14)	11	(6)	27	-	(26)	-	(26)
Bedrijfsresultaat	270	51	340	190	(42)	-	809	(1)	808
Afschrijvingen	150	81	100	73	36	-	440	-	440
Dotaties aan voorzieningen	48	15	9	3	32	-	107	-	107
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen	1	0	0	0	0	-	1	-	1
R&D-kosten	134	57	107	18	11	-	327	-	327
R&D-kosten / netto-omzet (in %)	5,6	6,2	3,9	1,0	2,7	-	3,9	-	3,9
Lonen, salarissen en sociale lasten	470	204	270	97	245	-	1.286	2	1.288
<i>Financiële positie</i>									
Totaal activa	3.466	1.734	2.998	1.390	9.690	(9.187)	10.091	-	10.091
Totaal verplichtingen	1.668	1.524	1.395	855	3.851	(5.077)	4.236	-	4.236
Geïnvesteed vermogen einde jaar	2.159	1.302	1.697	745	407	-	6.310	(7)	6.303
Investerings en acquisities	113	146	126	68	48	-	501	-	501
Aandeel in eigen vermogen van geassocieerde deelnemingen	1	2	0	13	10	-	26	-	26
EBITDA / netto-omzet (in %)	19,3	15,9	15,6	14,4					
<i>Personeel⁴⁾</i>									
Gemiddeld	7.599	4.557	4.410	2.187	2.656	-	21.409	27	21.436
Ultimo jaar	7.844	4.731	4.664	2.183	2.728	-	22.150	6	22.156

1) Voor een omschrijving van de soorten producten en diensten in elk segment zie het overzicht van activiteiten op pagina 44-65.

2) In lijn met DSM's nieuwe strategie, *Vision 2010 – Building on Strengths*, zijn de segmenten herschikt.

3) *Other activities* omvat ook kosten voor toegezegd-pensioenregelingen, concernoverhead en op aandelen gebaseerde beloningen. Een redelijke basis voor toerekening van de kosten van toegezegd-pensioenregelingen aan de afzonderlijke clusters is niet beschikbaar aangezien deze kosten betrekking hebben op zowel actieve als inactieve personeelsleden.

4) Personeelsaantallen van joint ventures zijn op proportionele basis in dit overzicht opgenomen.

Bedrijfssegmenten¹⁾²⁾

2005	Doorlopende activiteiten						Totaal	Beëindigde activiteiten	Totaal
	Nutrition	Pharma	Performance Materials	Industrial Chemicals	Other activities ³⁾	Eliminaties			
<i>Financiële resultaten</i>									
Netto-omzet	2.399	924	2.447	1.687	359	-	7.816	379	8.195
Leveringen aan andere clusters	59	64	12	212	17	(364)	-	-	-
Leveringen	2.458	988	2.459	1.899	376	(364)	7.816	379	8.195
Bedrijfsresultaat voor bijzondere posten	329	41	305	165	(53)	-	787	21	808
Bijzondere posten	9	(91)	4	-	42	-	(36)	-	(36)
Bedrijfsresultaat	338	(50)	309	165	(11)	-	751	21	772
Afschrijvingen	158	102	105	81	45	-	491	12	503
Dotaties aan voorzieningen	22	40	1	2	24	-	89	-	89
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen	1	0	0	(1)	(2)	-	(2)	-	(2)
R&D-kosten	115	57	94	14	8	-	288	2	290
R&D-kosten / netto-omzet (in %)	4,8	6,2	3,8	0,8	2,2	-	3,7	0,5	3,5
Lonen, salarissen en sociale lasten	479	223	258	103	240	-	1.303	52	1.355
<i>Financiële positie</i>									
Totaal activa	3.731	1.780	2.862	1.408	9.981	(9.648)	10.114	-	10.114
Totaal verplichtingen	1.954	1.604	1.418	889	3.567	(4.886)	4.546	-	4.546
Geïnvesteed vermogen einde jaar	2.188	1.356	1.707	728	242	-	6.221	-	6.221
Investeringen en acquisities	122	60	667	85	38	-	972	2	974
Aandeel in eigen vermogen van geassocieerde deelnemingen	1	2	0	32	8	-	43	-	43
EBITDA / netto-omzet (in %)	20,3	15,5	16,8	14,6					
<i>Personeel⁴⁾</i>									
Gemiddeld	7.744	4.769	4.302	2.312	2.585	-	21.712	1.127	22.839
Ultimo jaar	7.568	4.500	4.441	2.234	2.919	-	21.662	158	21.820

1) Voor een omschrijving van de soorten producten en diensten in elk segment zie het overzicht van activiteiten op pagina 44-65.

2) In lijn met DSM's nieuwe strategie, *Vision 2010 – Building on Strengths*, zijn de segmenten herschikt3) *Other activities* omvat ook kosten voor toegezegd-pensioenregelingen, concernoverhead en op aandelen gebaseerde beloningen. Een redelijke basis voor toerekening van de kosten van toegezegd-pensioenregelingen aan de afzonderlijke clusters is niet beschikbaar aangezien deze kosten betrekking hebben op zowel actieve als inactieve personeelsleden.

4) Personeelsaantallen van joint ventures zijn op proportionele basis in dit overzicht opgenomen.

Jaarrekeningen 2006

Geografische segmenten

2006	Doorlopende activiteiten							Totaal
	Nederland	Rest Europa	Noord-Amerika	China	Rest Azië-Pacific	Rest wereld	Eliminaties	
Netto-omzet naar herkomst								
In € miljoen	3.802	2.276	1.193	451	376	254	-	8.352
In %	46	27	14	5	5	3	-	100
Netto-omzet naar bestemming								
In € miljoen	808	3.537	1.617	618	1.090	682	-	8.352
In %	10	42	19	8	13	8	-	100
Totaal activa	9.402	3.682	1.523	576	413	508	(6.013)	10.091
Materiële vaste activa								
Investeringen	128	135	101	38	13	3	-	418
Boekwaarde	1.365	1.368	520	304	61	37	-	3.655
Personeel ¹⁾ einde jaar	7.057	6.976	2.659	3.031	1.188	1.239	-	22.150

2005

Netto-omzet naar herkomst								
In € miljoen	3.527	2.240	1.162	300	333	254	-	7.816
In %	45	29	15	4	4	3	-	100
Netto-omzet naar bestemming								
In € miljoen	865	3.183	1.569	494	1.062	643	-	7.816
In %	11	41	20	6	14	8	-	100
Totaal activa	9.056	3.580	1.708	585	373	455	(5.643)	10.114
Materiële vaste activa								
Investeringen	119	82	104	62	4	5	-	376
Boekwaarde	1.405	1.377	523	332	59	54	-	3.750
Personeel ¹⁾ einde jaar	7.215	6.948	2.760	2.581	1.156	1.002	-	21.662

1) Personeelsaantallen van joint ventures zijn proportioneel opgenomen.

4 Overige bedrijfsopbrengsten

	2006	2005
Doorlopende activiteiten voor bijzondere posten		
Vrijval van voorzieningen	66	41
Verkochte emissierechten	6	4
Boekwinst op verkochte activa en activiteiten	30	16
Prijsafwikkelingen	4	25
Subsidies	21	18
Opbrengst van de verkoop van schroot, afvalmaterialen, etc.	2	10
Verzekeringsuitkeringen	5	6
Diversen	76	102
Totaal	210	222

5 Personeelskosten

	2006	2005
Doorlopende activiteiten voor bijzondere posten		
Lonen en salarissen	1.104	1.120
Sociale lasten	182	183
Pensioenkosten (zie ook noot 24)	52	28
Totaal	1.338	1.331

6 Afschrijvingen

	2006	2005
Doorlopende activiteiten voor bijzondere posten		
Afschrijving van immateriële activa	38	33
Afschrijving van materiële vaste activa	400	436
Bijzondere afwaarderingen	2	22
Totaal	440	491

7 Overige bedrijfslasten

	2006	2005
Doorlopende activiteiten voor bijzondere posten		
Dotaties aan voorzieningen	8	31
Boekverlies op de verkoop van activa en activiteiten	1	-
Koersverschillen	9	3
Diversen	16	10
Totaal	34	44

8 Nettofinancieringslasten

	2006	2005
Doorlopende activiteiten voor bijzondere posten		
<i>Interestkosten</i>		
Rentelasten	(82)	(92)
Geactiveerde bouwrente	2	6
Interestkosten in verband met contant gemaakte voorzieningen	(4)	(2)
Totaal	(84)	(88)
<i>Overige financiële baten en lasten</i>		
Interestbaten	13	19
Koersverschillen	(7)	(7)
Baten uit overige effecten	1	1
Diversen	(4)	5
Totaal	3	18
Nettofinancieringslasten	(81)	(70)

In 2006 bedroeg het rentepercentage voor het activeren van bouwrente 5% (2005: 5%).

9 Bijzondere posten

	2006	2005
Bijzondere baten:		
- Boekwinst op verkoop van activiteiten	67	23
- Vrijval voorzieningen	6	36
Totaal bijzondere baten	73	59
Bijzondere lasten:		
- Boekverlies op de verkoop van activiteiten	-	(3)
- Dotaties aan voorzieningen	(84)	(28)
- Bijzondere afwaardering van immateriële activa en materiële vaste activa	(11)	(64)
- Personeelskosten	9	-
- Overige kosten	(13)	-
Totaal bijzondere lasten	(99)	(95)
Bedrijfsresultaat bijzondere posten	(26)	(36)
Nettofinancieringslasten	-	(8)
Aandeel in resultaat geassocieerde deelnemingen	4	(21)
Totaal voor belastingen	(22)	(65)
Belastingen	18	29
Totaal na belastingen	(4)	(36)
Belang van derden	-	-
Nettoresultaat bijzondere posten	(4)	(36)

2006

De bijzondere posten in 2006 zijn in onderstaand overzicht weergegeven:

- De boekwinst op de verkoop van activiteiten heeft betrekking op boekwinsten op de verkoop van DSM Minera (Chili), de verkoop van de beeldschermcoatingactiviteiten en de verkoop van de locatie South Haven (Verenigde Staten).
- Als gevolg van de verkoop van de locatie South Haven viel een herstructureringsvoorziening vrij.
- De dotatie aan de voorzieningen heeft vooral betrekking op kosten (€13 miljoen) die verband houden met de beëindiging van de aspartaamactiviteiten, met de sluiting van de fabriek (€9 miljoen) in Landskrona (Zweden), met een voorziening (€44 miljoen) voor een verlieslatend contract (DSM Nutritional Products) en met de herstructurering (€14 miljoen) van de activiteiten van DSM Pharmaceutical Products in Geleen en Linz (Oostenrijk).

- De bijzondere waardevermindering van immateriële activa en materiële vaste activa heeft betrekking op de beëindiging van de aspartaamactiviteiten (€2 miljoen), de sluiting van de fabriek (€2 miljoen) in Landskrona (Zweden) en de herstructurering van de activiteiten van DSM Pharmaceutical Products (€7 miljoen) in Geleen en Linz.
- De personeelskosten betreffen de winst op de uitgestelde afwikkeling van pensioenrechten met betrekking tot de verkoop van DSM Bakery Ingredients in 2005.
- De overige kosten betreffen de afwikkeling van de beëindiging van de joint venture voor de productie van melamine (AMEL) in de Verenigde Staten (€6 miljoen).
- Het aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen is het saldo van de boekwinst op de verkoop van Methanor en de bijzondere waardevermindering van DSM's aandeel in AMEL.
- De belastingen betreffen de belastingen op bijzondere posten in het boekjaar. Het gunstige belastingpercentage komt voort uit het feit dat significante delen van de bijzondere baten zijn vrijgesteld van belastingen.

2005

De bijzondere posten in 2006 zijn in onderstaand overzicht weergegeven:

- De baten uit de verkoop van activiteiten betreffen boekwinsten op de verkoop van DSM Bakery Ingredients en op de verkoop van grond (DSM Nutritional Products).
- Uit jurisprudentie bleek dat een voorziening voor milieukosten kon vrijvallen.
- Het verlies op de verkoop van activiteiten heeft betrekking op de verkoop van de SBR-activiteiten.
- De dotatie aan voorzieningen voor reorganisatie- en afvloeiingskosten is voornamelijk de som van herstructureerings- en reorganisatiekosten op de locatie Linz in Oostenrijk (€15 miljoen) en lasten als gevolg van de sluiting van de locatie South Haven (VS) van DSM Pharmaceutical Products (€11 miljoen).
- De bijzondere afwaardering van immateriële activa en materiële vaste activa heeft betrekking op de bijzondere afwaardering van materiële vaste activa op de locatie Linz (€6 miljoen), de locatie South Haven (€27 miljoen) en de locatie Montreal in Canada (€31 miljoen).
- De nettofinancieringslasten hebben betrekking op heffingsrente in verband met de vaststelling van de definitieve belastingaanslag in Nederland over de jaren 1997 en 1998.
- Het aandeel in de winst van geassocieerde deelnemingen houdt verband met een bijzondere afwaardering van het aandeel van DSM in Methanor.
- In de belastingen over bijzondere posten zijn ook begrepen de vorderingen inzake bronbelastingen over voorgaande jaren.

10 Belastingen

De belasting over het totale resultaat bedroeg €180 miljoen (2005: €151 miljoen) en kan als volgt worden onderverdeeld:

	2006	2005
Actuele belastingen		
- Lopend jaar	(76)	(82)
- Aanpassingen uit voorgaande jaren	(12)	(54)
	(88)	(136)
Latente belastingen		
- Afkomstig van tijdelijke verschillen en de afwikkeling daarvan	(99)	(93)
- Aanpassingen uit voorgaande jaren	2	69
- Wijziging belastingtarief	1	(4)
- Bate uit in de balans verwerkte verliescompensaties en belastingvorderingen	4	13
	(92)	(15)
Totaal	(180)	(151)
Waarvan de belastingen betrekking hadden op:		
- Het resultaat uit te beëindigen activiteiten	1	(12)
- Het resultaat uit bijzondere posten	18	29
- Het resultaat uit doorlopende activiteiten	(199)	(168)

Het effectieve belastingpercentage op het resultaat uit doorlopende activiteiten bedroeg in 2006 26,4% (2005: 23,5%). De relatie tussen het belastingtarief in Nederland en het effectieve belastingpercentage op het resultaat uit doorlopende activiteiten is als volgt:

In %	2006	2005
Nominaal belastingtarief Nederland	29,6	31,5
Belastingeffecten van:		
- Afwijkende tarieven	(4,7)	(10,1)
- Niet-belastbare baten en niet-aftrekbare lasten	0,5	(0,9)
- Overige effecten	1,0	3,0
Effectieve belastingdruk	26,4	23,5

Het saldo van latente belastingvorderingen en -verplichtingen nam met €201 miljoen af als gevolg van de volgende wijzigingen:

	2006	2005
Stand per 1 januari		
Latente belastingvorderingen	533	492
Latente belastingverplichtingen	(219)	(134)
Totaal	314	358
Wijzigingen:		
- Belastingen in winst-en-verliesrekening	(92)	(14)
- Belastingen in eigen vermogen	(110)	(71)
- Acquisities en verkopen	(6)	(37)
- Koersverschillen	(25)	21
- Herrubriceringen	32	57
Stand per 31 december	113	314
Waarvan:		
- Latente belastingvorderingen	496	533
- Latente belastingverplichtingen	(383)	(219)

DSM heeft groepsmaatschappijen in diverse landen die onderling een grote variëteit aan transacties doen. DSM heeft in diverse landen standpunten ten aanzien van haar fiscale positie ingenomen die op enig moment door de fiscale autoriteiten kunnen worden, of reeds worden, betwist omdat de betreffende autoriteit een andersluidende interpretatie van de wet aanhangt. DSM heeft bij de opname van zijn belastingvorderingen in de balans met deze risico's rekening gehouden.

Jaarrekeningen 2006

De latente belastingvorderingen en -verplichtingen betreffen de volgende balansposten:

	2006		2005	
	Latente belastingvorderingen	Latente belastingverplichtingen	Latente belastingvorderingen	Latente belastingverplichtingen
Immateriële activa	27	(42)	25	(47)
Materiële vaste activa	60	(285)	72	(295)
Financiële activa	10	(213)	37	(160)
Voorraden	41	(29)	52	(35)
Vorderingen	39	(10)	6	(1)
Eigen vermogen	-	(5)	-	(10)
Overige langlopende schulden	11	(2)	29	(7)
Langlopende voorzieningen	83	(11)	88	(13)
Langlopende leningen	2	(14)	9	(6)
Overige kortlopende schulden	36	(4)	57	(7)
	309	(615)	375	(581)
Compensabele verliezen	419	-	520	-
Eliminatie van dubbeltelling	(232)	232	(362)	362
Totaal	496	(383)	533	(219)

Voor een bedrag van €80 miljoen (2005: €115 miljoen) aan compensabele verliezen werden geen latente belastingvorderingen opgenomen.

DSM moet een inschatting maken van de waarschijnlijkheid dat latente belastingvorderingen kunnen worden gerealiseerd uit toekomstige fiscale winsten. Indien het niet waarschijnlijk is dat (een gedeelte van) de latente belastingvorderingen zullen worden gerealiseerd, worden de latente belastingvorderingen gereduceerd. Afhankelijk van de mate waarin in toekomstige boekjaren de feitelijke resultaten verschillen van de schattingen, en afhankelijk van de belastingstrategieën die DSM eventueel zou kunnen implementeren, kunnen veranderingen in de waardering van latente belastingvorderingen noodzakelijk zijn. Deze kunnen de financiële positie en de nettowinst van de onderneming beïnvloeden.

11 Immateriële activa

	Totaal	Goodwill	Licenties en octrooien	Overige
Stand per 1 januari 2005				
Kostprijs	545	326	102	117
Afschrijvingen	92	-	52	40
Boekwaarde	453	326	50	77
Wijzigingen in boekwaarde:				
- Investerings	24	-	19	5
- Acquisities	526	368	7	151
- Verkopen	(4)	-	-	(4)
- Afschrijvingen	(35)	-	(7)	(28)
- Koersverschillen	54	48	5	1
- Gerubriceerd als 'voor verkoop aangehouden'	(13)	-	(13)	-
- Overige wijzigingen	(2)	0	(6)	4
	550	416	5	129
Stand per 31 december 2005				
Kostprijs	1.110	742	93	275
Afschrijvingen	107	-	38	69
Boekwaarde	1.003	742	55	206
Veranderingen in boekwaarde:				
- Investerings	39	-	25	14
- Acquisities	28	21	6	1
- Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(40)	-	(10)	(30)
- Koersverschillen	(42)	(38)	(2)	(2)
- Herrubriceringen	23	-	7	16
- Overige wijzigingen	(3)	-	(3)	-
	5	(17)	23	(1)
Stand per 31 december 2006				
Kostprijs	1.156	725	127	304
Afschrijvingen	148	-	49	99
Boekwaarde	1.008	725	78	205

DSM heeft door middel van bedrijfscombinaties verscheidene entiteiten verworven die worden verantwoord volgens de *purchase*-methode, als gevolg waarvan goodwill en overige immateriële activa in de balans zijn opgenomen. De aan de verworven activa en verplichtingen toegekende waarden zijn gebaseerd op aannames en schattingen betreffende hun reële waarde. Bij het maken van deze schattingen overlegt het management waar nodig met onafhankelijke gekwalificeerde taxateurs. Een verandering in aannames en schattingen kan leiden tot wijzigingen in de waarde die aan bepaalde activa wordt toegekend of in de geschatte gebruiksduur. Dit kan gevolgen hebben voor de hoogte van de bedragen die in de winst-en-verliesrekening worden verwerkt of het tijdstip waarop deze worden verwerkt, bijvoorbeeld de afschrijving van immateriële activa.

Jaarrekeningen 2006

In de boekwaarde van de goodwill ultimo 2006 is een bedrag van €329 miljoen (31 december 2005: €366 miljoen) begrepen dat betrekking heeft op de acquisitie van Catalytica in 2001, een bedrag van €358 miljoen (31 december 2005: €358 miljoen) betreffende de acquisitie van NeoResins in 2005, een bedrag van €14 miljoen betreffende de acquisitie van Lipid Technologies Provider AB (LTP) in 2006 en een bedrag van €6 miljoen met betrekking tot de acquisitie van CRINA in 2006. Ter toetsing van de noodzaak van een bijzondere waardevermindering is goodwill toegerekend aan de volgende kasgenererende eenheden: de goodwill met betrekking tot Catalytica aan de businessunit DSM Pharmaceuticals, de goodwill met betrekking tot NeoResins aan de businessgroep DSM Resins, de goodwill met betrekking tot Lipid Technologies Provider AB (LTP) aan de businessgroep DSM Food Specialties en de goodwill die betrekking heeft op CRINA aan DSM Nutritional Products.

De jaarlijkse toetsing van de noodzaak van een bijzondere waardevermindering vindt plaats in het vierde kwartaal. De realiseerbare waarde van de betreffende kasgenererende eenheden wordt gebaseerd op een berekening van de indirecte opbrengstwaarde. De voorspellingen ten aanzien van de kasstromen voor de eerste vijf jaar worden afgeleid van DSM's businessplan (Annual Strategic Review) zoals vastgesteld door de Raad van Bestuur. Kasstroomvoorspellingen voorbij de planperiode van vijf jaar worden geëxtrapoleerd. De eindwaarde voor de periode na tien jaar wordt bepaald onder aanname van nulgroei. De disconteringsvoet voor belastingen ligt tussen 7 en 10% afhankelijk van het risicoprofiel van de betreffende kasgenererende eenheid.

In 2006 en 2005 werd geen bijzondere waardevermindering van goodwill vastgesteld.

De overige immateriële vaste activa zijn weergegeven in onderstaande tabel:

	Kostprijs	Afschrijvingen	Boekwaarde	2006 Waarvan acquisitie- gerelateerd	2005 Acquisitie- gerelateerd
Applicatiesoftware	106	(54)	52	7	8
Marketing-gerelateerd	11	(3)	8	8	7
Gerelateerd aan klanten	3	(2)	1	-	-
Technologie-gerelateerd	161	(35)	126	114	126
Overige	23	(5)	18	-	-
Totaal	304	(99)	205	129	141
Totaal 2005	275	(69)	206	141	

12 Materiële vaste activa

	Totaal	Grond en gebouwen	Fabrieken en installaties	Overige bedrijfsmiddelen	In aanleg	Niet in gebruik voor bedrijfsactiviteiten
Stand per 1 januari 2005						
Kostprijs	8.838	1.635	6.566	299	323	15
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	5.027	637	4.127	244	16	3
Boekwaarde	3.811	998	2.439	55	307	12
Wijzigingen in boekwaarde:						
- Investerings	378	16	94	4	264	-
- Inbedrijfstellingen	-	39	218	7	(264)	-
- Acquisities	88	48	30	1	9	-
- Verkopen	(126)	(44)	(63)	(15)	(4)	-
- Afschrijvingen	(446)	(57)	(372)	(17)	-	-
- Bijzondere waardeverminderingen	(86)	(26)	(33)	(1)	(26)	-
- Koersverschillen	140	34	85	1	20	-
- Gerubriceerd als 'voor verkoop aangehouden'	(6)	(1)	(5)	-	-	-
- Overige wijzigingen	(3)	8	(8)	(3)	-	-
	(61)	17	(54)	(23)	(1)	-
Stand per 31 december 2005						
Kostprijs	8.804	1.664	6.483	284	343	30
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	5.054	649	4.098	252	37	18
Boekwaarde	3.750	1.015	2.385	32	306	12
Wijzigingen in boekwaarde:						
- Investerings	418	16	80	4	318	-
- Inbedrijfstellingen	-	24	158	13	(195)	-
- Acquisities	14	3	11	-	-	-
- Verkopen	(6)	(2)	(4)	-	-	-
- Afschrijvingen	(400)	(54)	(336)	(10)	-	-
- Bijzondere waardeverminderingen	(12)	(1)	(9)	-	(2)	-
- Wijziging in geschatte kosten van <i>decommissioning</i>	17	-	17	-	-	-
- Koersverschillen	(104)	(27)	(60)	(1)	(16)	-
- Herrubriceringen	(23)	(17)	1	-	(7)	-
- Overige wijzigingen	1	1	-	-	-	-
	(95)	(57)	(142)	6	98	-
Stand per 31 december 2006						
Kostprijs	8.578	1.603	6.286	242	428	19
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	4.923	645	4.043	204	24	7
Boekwaarde	3.655	958	2.243	38	404	12

Onder de materiële vaste activa zijn activa begrepen met een boekwaarde van €27 miljoen (31 december 2005: €34 miljoen) die verkregen zijn op grond van financiële lease-overeenkomsten. De hiermee samenhangende verplichtingen zijn opgenomen onder Opgenomen leningen en bedragen €11 miljoen (31 december 2005: €22 miljoen). Het totaal van de minimale leasebetalingen bedroeg op de balansdatum €11 miljoen (31 december 2005: €25 miljoen) en hun contante waarde bedroeg €10 miljoen (31 december 2005: €24 miljoen).

Jaarrekeningen 2006

Overzicht van minimale leasebetalingen in de tijd:

2007	3
2008 – 2011	7
Na 2011	1
Totaal	11

In 2006 werd voor €12 miljoen aan bijzondere waardeverminderingen opgenomen (2005: €86 miljoen). In 2006 hadden de bijzondere afwaarderingen van activa vooral betrekking op de beëindiging van de aspartaamactiviteiten (€2 miljoen), de sluiting van de fabriek in Landskrona in Zweden (€1 miljoen) en de herstructurering van de vestigingen in Geleen en Linz (Oostenrijk) van DSM Pharmaceutical Products (€9 miljoen).

De bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa bedroegen in 2005 €86 miljoen en hadden betrekking op de locatie Montreal in Canada (€31 miljoen), de locatie South Haven in Michigan in de Verenigde Staten (€27 miljoen), de locatie Capua in Italië (€8 miljoen), de locatie Linz in Oostenrijk (€6 miljoen) en een aantal kleinere bijzondere waardeverminderingen.

13 Geassocieerde deelnemingen

	2006	2005
Stand per 1 januari	43	78
Wijzigingen:		
- Aandeel in resultaat	1	(2)
- Ontvangen dividend	(1)	(3)
- Kapitaalstortingen	0	2
- Acquisities	-	2
- Verkopen	(6)	(9)
- Bijzondere waardeverminderingen	(8)	(21)
- Overboekingen	(2)	(2)
- Overige wijzigingen	(1)	(2)
Stand per 31 december	26	43
Waarvan verstrekte leningen	-	-

14 Overige financiële activa

	Totaal	Overige effecten	Overige vorderingen	Overige overlopende posten
Stand per 1 januari 2005	82	46	11	25
Wijzigingen:				
- Ten laste van winst-en-verliesrekening gebracht	(3)	-	-	(3)
- Kapitaalstortingen	4	4	-	-
- Verkopen	(3)	(2)	(1)	-
- Verstrekte leningen	111	-	111	-
- Aflossingen	(5)	-	(5)	-
- Koersverschillen	4	-	3	1
- Overige wijzigingen	(1)	1	4	(6)

Stand per 31 december 2005	189	49	123	17
-----------------------------------	------------	-----------	------------	-----------

Wijzigingen:				
- Ten laste van winst-en-verliesrekening gebracht	(6)	-	-	(6)
- Kapitaalstortingen	4	4	-	-
- Acquisities	9	9	-	-
- Verkopen	(14)	(14)	-	-
- Bijzondere waardeverminderingen	(5)	(5)	-	-
- Verstrekte leningen	35	-	35	-
- Aflossingen	(20)	-	(20)	-
- Overboeking naar kortlopende leningen	(92)	-	(92)	-
- Koersverschillen	(2)	-	(2)	-
- Overboekingen	5	(3)	(1)	9
- Overige wijzigingen	(3)	-	(3)	-

Stand per 31 december 2006	100	40	40	20
-----------------------------------	------------	-----------	-----------	-----------

Overige effecten hebben betrekking op belangen in ondernemingen met activiteiten die de activiteiten van DSM ondersteunen, zoals venturefondsen. Onder Overige effecten is een bedrag van €40 miljoen begrepen dat betrekking heeft op niet aan de beurs genoteerde belangen in ondernemingen waarvan de reële waarde niet op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld omdat voor deze belangen geen prijsnotering op een actieve markt beschikbaar is (2005: €45 miljoen). Deze effecten worden daarom gewaardeerd tegen kostprijs.

De in 2005 verstrekte leningen hebben voor het grootste deel betrekking op een lening aan het Gist-brocades Pensioenfonds. In 2006 werd een bedrag van €17 miljoen afgelost op deze lening.

15 Voorraden

	2006	2005
Grond- en hulpstoffen	448	442
Halffabrikaten en gereed product	1.124	1.120
	1.572	1.562
Afwaardering naar opbrengstwaarde	(57)	(27)
Totaal	1.515	1.535

De boekwaarde van de voorraden afgewaardeerd naar opbrengstwaarde is €127 miljoen (2005: €78 miljoen); de waarde-aanpassingen van voorraden die ten laste van de winst-en-verliesrekening zijn gebracht bedroegen in totaal €30 miljoen (2005: €4 miljoen).

16 Vorderingen

	2006	2005
<i>Handelsvorderingen</i>		
Handelsdebiteuren	1.386	1.350
Vorderingen op geassocieerde deelnemingen	13	13
	1.399	1.363
Waardecorrecties in verband met oninbaarheid	(22)	(26)
Totaal	1.377	1.337
<i>Overige vorderingen</i>		
Te ontvangen winstbelastingen	64	58
Overige belastingen en sociale lasten	108	92
Subsidies	2	3
Leningen	92	1
Overige vorderingen	53	58
Overlopende posten	43	48
Totaal	362	260

In de Overlopende posten is €35 miljoen aan vooruitbetaalde kosten begrepen die in de toekomst zullen worden verantwoord maar reeds zijn betaald.

Jaarrekeningen 2006

17 Eigen vermogen

	2006	2005
Stand per 1 januari	5.568	4.690
Nettowinst	552	520
Koersverschillen, na belastingen	(133)	135
Netto actuariële baten en (lasten) van pensioenverplichtingen inzake toegezegd-pensioenregelingen, na <i>asset ceiling</i>	283	194
Herrubricering cumulatief preferente aandelen A ¹⁾	-	233
Uitgekeerd dividend	(214)	(186)
Inkoop eigen aandelen	(318)	(170)
Opbrengst herplaatste eigen aandelen	55	102
Overige wijzigingen	62	50
Stand per 31 december	5.855	5.568

Na balansdatum werden door de Raad van Bestuur de volgende dividenden vastgesteld:

	2006	2005
Per cumulatief preferent aandeel A: €0,23 (2005: €0,36)	10	16
Per gewoon aandeel: €1,00 (2005: €1,00)	187	191
Totaal	197	207

Het voorgestelde dividend op gewone aandelen moet nog worden goedgekeurd door de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders en is niet in mindering gebracht op het eigen vermogen.

Aandelenkapitaal

Per 31 december 2006 bedroeg het maatschappelijk kapitaal €1.125 miljoen, verdeeld over 306.960.000 gewone aandelen, 44.040.000 cumulatief preferente aandelen A en 375.000.000 cumulatief preferente aandelen B, elk met een nominale waarde van €1,50, en 1.200.000.000 cumulatief preferente aandelen C, elk met een nominale waarde van €0,03. Elke drie eurocent (€0,03) aan nominale waarde komt overeen met één stem. Het verloop van het aantal aandelen in 2006 is weergegeven in volgende tabel.

1) De oorspronkelijke voorwaarden waaronder de cumulatief preferente aandelen A werden geplaatst waren zodanig dat dit instrument niet voldeed aan de criteria voor een eigen vermogensinstrument volgens IAS 32. Daarom werden zij bij de eerste toepassing van IFRS door DSM gerubriceerd als opgenomen leningen. Begin 2005 kwamen voor de cumulatief preferente aandelen nieuwe voorwaarden tot stand waardoor zij als eigen vermogensinstrumenten werden aangemerkt en konden worden geherrubriceerd naar eigen vermogen.

	Geplaatste aandelen			Ingekochte eigen aandelen	
	Gewoon	Cumprefs A	Cumprefs C	Gewoon	Cumprefs C
Stand per 1 januari 2006	201.953.008	44.040.000	37.500.000	11.030.043	37.500.000
Heruitgifte aandelen i.v.m. uitoefening optierechten	-	-	-	(2.671.872)	-
Inkoop eigen aandelen	-	-	-	8.745.000	-
Stand per 31 december 2006	201.953.008	44.040.000	37.500.000	17.103.171	37.500.000
Aantal ingekochte aandelen per 31 december 2006	17.103.171	-	37.500.000		
Aantal uitstaande aandelen per 31 december 2006	184.849.837	44.040.000	-		

Het gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen over 2006 bedroeg 189.550.018 stuks. Alle uitstaande aandelen zijn volgestort.

Agio

Van het agio ad €544 miljoen kan €139 miljoen als geheel belastingvrij worden aangemerkt.

Ingekochte aandelen

Ultimo 2005 had DSM de beschikking over 11.030.043 ingekochte gewone aandelen (nominaal bedrag €17 miljoen, dit is 4,5% van het aandelenkapitaal). In 2006 gebruikte DSM 2.671.872 gewone aandelen voor het afdekken van optierechten. De onderneming kocht 8.745.000 gewone eigen aandelen in.

Ultimo 2006 had DSM de beschikking over 17.103.171 ingekochte gewone aandelen (nominaal bedrag €26 miljoen, dit is 6,9% van het aandelenkapitaal). De gemiddelde verkrijgingsprijs van de ingekochte gewone aandelen was €30,87. Van het totaal aantal ingekochte eigen aandelen ultimo 2006 hebben er 6,7 miljoen betrekking op het programma voor de inkoop van eigen aandelen in het kader van *Vision 2010*. Het proces van intrekking van deze aandelen is in gang gezet. De overige ingekochte gewone eigen aandelen zijn bestemd voor het afdekken van management- en personeelsopties.

Overige reserves

	Totaal	Translatie-reserve	Afdekkings-reserve	Reserve voor op aandelen gebaseerde beloningen
Stand per 1 januari 2005	(48)	(51)	(1)	4
Wijzigingen in reële waarde van kasstroomafdekkingen	(2)	-	(2)	-
Koersverschillen na belastingen	128	128	-	-
Wijzigingen in optierechten	7	-	-	7
Stand per 31 december 2005	85	77	(3)	11
Wijzigingen in reële waarde van kasstroomafdekkingen	37	-	37	-
Koersverschillen na belastingen	(128)	(128)	-	-
Wijzigingen in optierechten	10	-	-	10
Herrubriceringen	(2)	(2)	-	-
Stand per 31 december 2006	2	(53)	34	21

18 Voorzieningen

	2006		2005	
	Totaal	Waarvan kortlopend	Totaal	Waarvan kortlopend
Kosten van herstructureringen en afvloeiingsregelingen	105	74	207	156
Milieukosten	45	16	54	24
Overige personeelsbeloningen op lange termijn	27	2	23	2
Overige voorzieningen	138	35	102	38
Totaal	315	127	386	220

Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd op basis van de contante waarde van de verwachte kasstromen die nodig zijn om aan de verplichting te voldoen. De gebruikte disconteringsvoet is gebaseerd op *swap rates* voor verschillende termijnen, vermeerderd met 75 tot 100 basispunten afhankelijk van die termijnen.

De Voorziening voor kosten van herstructureringen en afvloeiingsregelingen heeft vooral betrekking op de kosten van regelingen die verband houden met het ontslag en de overplaatsing van medewerkers, de kosten van het beëindigen van contracten en adviseurskosten. Deze voorzieningen hebben een gemiddelde looptijd van 1 tot 3 jaar.

Onder de Voorziening voor milieukosten zijn onder andere verplichtingen ten aanzien van bodemsanering opgenomen. Deze voorzieningen hebben een gemiddelde looptijd van meer dan 10 jaar.

Onder Overige voorzieningen is een aantal posten samengevoegd. Deze betreffen onder andere verplichtingen voortvloeiend uit toekomstige buitengebruikstelling van productieplatformen voor olie- en gaswinning en locatieherstel, uitgaven in verband met claims en voorzieningen voor verliesgevende contracten en overige personeelsbeloningen op lange termijn zoals jubileumuitkeringen. Deze voorzieningen hebben een gemiddelde looptijd van 5 tot 10 jaar.

Het totaal van langlopende en kortlopende voorzieningen nam af met €71 miljoen. Dit is het saldo van de volgende wijzigingen:

	Stand per 1 januari 2006	Dotaties	Vrijval	Gebruikt	Koersverschillen	Overige wijzigingen	Stand 31 december 2006
Kosten van herstructureringen en afvloeiingsregelingen	207	24	(49)	(75)	(4)	2	105
Milieukosten	54	9	(5)	(12)	(1)	-	45
Overige personeelsbeloningen op lange termijn	23	7	-	(2)	-	(1)	27
Overige voorzieningen	102	67	(15)	(32)	(1)	17	138
Totaal	386	107	(69)	(121)	(6)	18	315

De overige wijzigingen onder Overige voorzieningen hebben betrekking op een herziening van de kosten van toekomstige buitengebruikstelling van productieplatformen voor olie- en gaswinning en locatieherstel.

De dotatie aan de Voorziening voor kosten van herstructureringen en afvloeiingsregelingen heeft vooral betrekking op het cluster Pharma (€11 miljoen) en de beëindiging van de aspartaamactiviteiten (€5 miljoen). De onttrekking aan deze voorziening betreft uitgaven in verband met herstructureringen bij DSM Pharmaceutical Products, DSM Food Specialties, DSM Anti-Infectives, DSM Nutritional Products, DSM Elastomers en DSM Industrial Services (Copernicus-project).

De dotaties aan de Overige voorzieningen hebben voornamelijk betrekking op een voorziening voor een verliesgevend contract bij DSM Nutritional Products, kosten in verband met de beëindiging van de aspartaamactiviteiten, kosten met betrekking tot de verkoop van DSM Minera (Chili) en kosten met betrekking tot de herstructurering van de locaties Geleen en Linz (Oostenrijk) van DSM Pharmaceutical Products.

19 Opgenomen leningen

	2006		2005	
	Totaal	Waarvan kortlopend	Totaal	Waarvan kortlopend
Obligatieleningen	886	403	1.057	140
Onderhandse leningen	460	43	492	37
Financiële leaseverplichtingen	9	2	22	13
Schulden aan kredietinstellingen	159	159	139	139
Totaal	1.514	607	1.710	329

In overeenkomsten betreffende leningen met een schuldrest ultimo 2006 van €1.118 miljoen, waarvan €403 miljoen kortlopend (ultimo 2005: €1.322 miljoen, waarvan €147 miljoen kortlopend), zijn clausules opgenomen die het stellen van zekerheden beperken. De documentatie bij de obligatielening van €300 miljoen die in november 2005 is uitgegeven bevat een *change of control*-clausule. Deze geeft houders van de obligaties het recht om terugbetaling tegen nominale waarde te eisen indien 50% of meer van de DSM-aandelen in handen zijn van een derde en indien de kredietwaardigheidsrating van de onderneming daalt tot minder dan *investment grade* (< BBB-).

De opgenomen leningen hadden ultimo 2006 voor een bedrag van €606 miljoen een resterende looptijd van meer dan 5 jaar. Op de langlopende schulden exclusief de schulden aan kredietinstellingen zal worden afgelost in:

2007	448
2008	46
2009	241
2010 en 2011	14
2012 t/m 2016	606
Na 2016	-
Totaal	1.355

In de volgende tabel zijn de leningen, exclusief schulden aan kredietinstellingen, onderverdeeld naar valuta:

	2006	2005
EUR	823	986
USD	424	459
CNY	98	124
Overige	10	2
Totaal	1.355	1.571

De balanspost Opgenomen leningen daalde per saldo met €196 miljoen. De wijzigingen zijn als volgt te specificeren:

	2006	2005
Stand per 1 januari	1.710	2.024
Opgenomen leningen	60	348
Aflossingen	(205)	(487)
Wijzigingen in reële waarde	(15)	(27)
Wijziging schulden aan kredietinstellingen	20	42
Koersverschillen	(58)	100
Herrubricering cumulatief preferente aandelen A	-	(233)
Overige wijzigingen	2	(57)
Stand per 31 december	1.514	1.710

De wijzigingen in de reële waarde van de opgenomen leningen worden gecompenseerd door de wijzigingen in de reële waarde van de daaraan gerelateerde financiële derivaten.

Het gemiddelde effectieve interestpercentage op de in 2006 uitstaande leningenportfolio inclusief de aan de leningen gekoppelde financiële instrumenten bedroeg over 2006 4,3% (2005: 4,1%).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de obligatieleningen:

			2006	2005
NLG-lening	6,25%	1996-2006	-	140
USD-lening	6,75%	1999-2009	183	204
EUR-lening	6,38%	2000-2007	403	413
EUR-lening	4,00%	2005-2015	300	300
Totaal			886	1.057

Alle obligatieleningen zijn vastrentend. De vaste rentetarieven van de 6,75% USD-lening 1999-2009 en de 6,38% EUR-lening 2000-2007 zijn omgezet in variabele tarieven door middel van renteswaps (reële-waarde-afdekkingen).

De 6,38% EUR-lening 2000-2007 werd in 2000 omgezet naar USD als afdekking van het valutarisico in verband met de netto-investeringen in dochtermaatschappijen in USD. Deze netto-investeringsafdekking werd in 2005 opgeheven. In 2005 werd deze EUR-lening omgezet naar CHF om het valutarisico in verband met netto-investeringen in dochtermaatschappijen in CHF af te dekken. De 4% EUR-lening 2005-2015 werd ook in 2006 gedeeltelijk omgezet naar CHF voor een bedrag van €200 miljoen om het valutarisico in verband met netto-investeringen in dochtermaatschappijen in CHF af te dekken.

Jaarrekeningen 2006

De 4% EUR-lening 2005-2015 werd in 2005 'geprehedged' (kasstroomafdekking) door middel van een *forward starting swap* hetgeen resulteerde in een lagere effectieve vaste rente van 3,66%.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de onderhandse leningen:

			2006	2005
NLG-lening	9,3%	1991-2006	-	7
NLG-lening	4,34%	1998-2008	7	11
NLG-lening	variabel (6 maanden)	2000-2014	69	69
CNY-lening	variabel (onbepaald)	2002-2009	98	123
USD-lening	5,51%	2003-2013	115	128
USD-lening	5,61%	2003-2015	114	127
Overige leningen			57	27
Totaal			460	492

De vaste rente van de 5,51% USD-lening 2003-2013 is omgezet in een variabele rente door middel van een renteswap (reële-waarde-afdekking). In de loop van 2005 werd deze renteswap beëindigd. De hieruit voortvloeiende bate zal worden afgeschreven tot het einde van de looptijd, hetgeen resulteert in een effectief vast USD-rentepercentage van 4,29% voor de lening.

De valutacomponent van de 5,61% USD-lening 2003-2015 werd omgezet naar euro's (kasstroomafdekking). De resulterende EUR-verplichting werd omgezet naar CHF om het valutarisico in verband met netto-investeringen in dochtermaatschappijen in CHF af te dekken.

DSM's beleid ten aanzien van het beheersen van financiële risico's staat beschreven in noot 23.

20 Overige langlopende schulden

			2006	2005
Investeringssubsidies			30	37
Overige overlopende posten			14	16
Totaal			44	53

21 Kortlopende schulden

	2006	2005
<i>Handelsschulden</i>		
Vooruitontvangen	7	8
Handelscrediteuren	1.074	960
Te betalen wissels en cheques	4	3
Verschuldigd aan geassocieerde deelnemingen	6	14
Totaal	1.091	985
<i>Overige kortlopende schulden</i>		
Te betalen winstbelastingen	45	57
Overige belastingen en sociale lasten	62	64
Pensioenen	2	4
Overige verplichtingen	179	205
Overlopende posten	235	384
Totaal	523	714

22 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

	2006	2005
Operationele lease en huur	36	34
Garantieplichtingen ten behoeve van geassocieerde deelnemingen en derden	53	28
Bestellingen voor projecten in uitvoering	13	8
Overige	12	17
Totaal	114	87

De bestellingen voor projecten in uitvoering worden grotendeels in 2007 afgewikkeld. Materiële vaste activa onder operationele lease zijn voornamelijk katalysatoren, gebouwen en diverse installaties.

De verplichtingen voor operationele lease en huur lopen als volgt af:

2007	9
2008	7
2009	4
2010 en 2011	6
Na 2011	10
Totaal	36

Gerechtelijke procedures

De onderzoeken die eind 2002 werd ingesteld door de Europese Commissie, het Amerikaanse ministerie van Justitie en de Canadese mededingingsautoriteit naar aanleiding van mogelijke mededingingsbeperkende overeenkomsten en/of onderling afgestemde feitelijke gedragingen door een aantal EPDM-producenten, waaronder DSM, werden halverwege 2006 afgerond zonder enige tenlastelegging tegen DSM of dochterondernemingen van DSM. In de Verenigde Staten en Canada lopen nog een aantal civielrechtelijke zaken.

DSM beschikt over een proces voor het periodiek en systematisch monitoren van rechtsclaims.

23 Financiële derivaten

Beleid ten aanzien van financiële risico's

Algemeen

De belangrijkste risico's waaraan DSM onderhevig is zijn het liquiditeitsrisico en het marktrisico (bestaande uit een renterisico en een valutarisico). Het financiële beleid van DSM is erop gericht om op de korte termijn de effecten van koers- en renteschommelingen op het resultaat te beperken en om op lange termijn de marktwisselkoersen en marktrentes te volgen. DSM maakt gebruik van financiële derivaten om de financiële risico's die verbonden zijn aan bedrijfsactiviteiten te beheersen. De onderneming neemt met financiële derivaten geen speculatieve posities in.

Liquiditeitsrisico

DSM beschikt over twee gecommiteerde kredietfaciliteiten van resp. €500 miljoen en €400 miljoen, in totaal €900 miljoen (2005: eveneens twee kredietfaciliteiten van in totaal €900 miljoen), en twee *commercial paper*-programma's, één van €900 miljoen (2005: €900 miljoen) en één van \$400 miljoen (2005: \$400 miljoen). Er zal in totaal voor niet meer dan €900 miljoen gebruikgemaakt worden van beide *commercial paper*-programma's (2005: €900 miljoen).

Renterisico

Het renterisicobeleid heeft tot doel de renterisico's die voortkomen uit de financiering van de onderneming te beperken en daarmee tevens de netto-rentelasten te optimaliseren. Dit beleid vertaalt zich in een gewenst profiel van vastrentende en variabelrentende posities inclusief liquide middelen, waarbij de variabelrentende positie in principe niet groter is dan 60% van de nettoschuld.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de variabelrentende en vastrentende leningen, gerangschikt op basis van het einde van de looptijd. Opgenomen leningen exclusief schulden aan kredietinstellingen worden in onderstaand overzicht getoond rekening houdend met de daaraan gerelateerde, voor afdekkingsdoeleinden aangewezen rentederivaten.

	2006			2005		
	Vastrentende opgenomen leningen	Variabelrentende opgenomen leningen	Totaal	Vastrentende opgenomen leningen	Variabelrentende opgenomen leningen	Totaal
Binnen 1 jaar	6	442	448	13	177	190
Binnen 1 tot 2 jaar	6	40	46	6	456	462
Binnen 2 tot 3 jaar	14	227	241	5	31	36
Binnen 3 tot 4 jaar	5	1	6	5	243	248
Binnen 4 tot 5 jaar	1	7	8	4	1	5
Na 5 jaar	531	75	606	558	72	630
Totaal	563	792	1.355	591	980	1.571

Op 31 december 2006 bedroeg de hoofdsom van de voor langlopende leningen toegepaste renteswaps €590 miljoen (2005: €748 miljoen).

In onderstaande analyse van de gevoeligheid van opgenomen leningen en daaraan gerelateerde financiële derivaten voor rentebewegingen wordt uitgegaan van een onmiddellijke verandering van 1% in de rentetarieven voor alle valuta en looptijden ten opzichte van het niveau op 31 december 2006, waarbij alle andere variabelen constant worden gehouden. Een verlaging van de rentetarieven met 1% zou resulteren in een geschatte daling van de nettofinancieringslasten met €8 miljoen uitgaande van de samenstelling van de financiële instrumenten per 31 december 2006. Een toename van de rentetarieven met 1% zou resulteren in een stijging van de nettofinancieringslasten van naar schatting €8 miljoen. De gevoeligheid van de reële waarde van de financiële instrumenten per 31 december 2006 voor veranderingen in de rentetarieven is in onderstaande tabel weergegeven.

	Boekwaarde	Reële waarde	Verandering reële waarde +1%	Verandering reële waarde -1%
Kortlopende beleggingen	3	3	-	-
Liquide middelen	552	552	-	-
Kortlopende leningen	(607)	(607)	4	(4)
Langlopende leningen	(907)	(876)	22	(23)
Renteswaps (van vastrentend naar variabelrentend)	(1)	(1)	(5)	5
Pre-hedges	14	14	28	(32)

Renteswaps worden incidenteel gebruikt om het vaste rentepercentage van een nieuwe externe lening af te dekken vanaf de toekomstige uitgiftedatum (*pre-hedges*). DSM bereikt daarmee dat voor een groot deel van zijn langlopende schulden in euro's de rentelasten op voorhand vaststaan. In 2006 heeft DSM de zeer waarschijnlijke herfinanciering van de 6,38% lening van EUR 400 miljoen over de periode 2000-2007 'geprehedged' met *forward-starting swaps* tegen een vaststaand rentetarief (exclusief *credit spread*) van 3,8%. Op 31 december 2006 bedroeg de hoofdsom van de daaraan gerelateerde renteswaps €400 miljoen (2005: €200 miljoen).

Valutarisico

DSM's beleid is om de valutarisico's die voortvloeien uit verkopen en inkopen volledig af te dekken op het moment waarop de handelsvorderingen of handelsverplichtingen in de balans worden opgenomen. Daarnaast kunnen werkmaatschappijen ervoor kiezen om – onder strenge voorwaarden – de valutarisico's die voortvloeien uit vaststaande verplichtingen en toekomstige transacties af te dekken. De voornaamste valuta's die dit risico veroorzaken zijn de USD, de JPY, het GBP en de CHF. *Average rate* valutatermijncontracten, valutatermijncontracten, spottransacties en in beperkte mate *average rate* valuta-opties worden gebruikt om de invloed van schommelingen in wisselkoersen te beperken. Over het algemeen hebben de instrumenten een looptijd van minder dan een jaar.

Om intercompany leningen, vorderingen en verplichtingen in andere dan de functionele valuta van de dochtermaatschappijen af te dekken, maakt DSM gebruik van valutatermijncontracten. Er wordt geen *hedge accounting* toegepast. De hoofdsom van de valutatermijncontracten bedroeg ultimo 2006 €1.156 miljoen (2005: €1.567 miljoen).

DSM dekte in 2006 USD 432 miljoen (2005: USD 306 miljoen) van zijn geschatte netto cashflow in USD voor 2007 af door middel van *average rate* valutatermijncontracten, bij een gemiddelde dollarkoers over de vier kwartalen van 2007 van USD 1,2217 per euro. Door deze afdekking is een deel van de USD-inkomsten van DSM in 2007 vastgelegd op deze wisselkoers. De effecten van deze afdekkingen zullen worden verwerkt in het bedrijfsresultaat van de betrokken clusters.

Het valutarisico dat voortvloeit uit de omrekening van DSM's netto-investeringen in entiteiten die in andere valuta luiden dan in de euro wordt gedeeltelijk afgedekt. Nettoactiva die luiden in CHF zijn tot op zekere hoogte afgedekt door middel van valutaswaps (CHF 1.138 miljoen). Nettoactiva die luiden in USD zijn tot op zekere hoogte afgedekt door middel van USD-leningen (USD 400 miljoen).

In de hiernavolgende analyse van de gevoeligheid van nettoleningen en financiële derivaten voor schommelingen in valutakoersen ten opzichte van de euro wordt uitgegaan van een verandering van 10% in alle valutakoersen tegenover de euro uitgaande van hun niveau per 31 december 2006, waarbij alle andere variabelen constant worden gehouden. Een verandering van +10% houdt in dat de vreemde valuta's sterker worden ten opzichte van de euro. Een verandering van -10% betekent een verzwakking van de koersen van vreemde valuta's ten opzichte van de euro.

	Boekwaarde	Reële waarde	Verandering reële waarde +10%	Verandering reële waarde -10%
Kortlopende beleggingen	3	3	-	-
Liquide middelen	552	552	13	(11)
Kortlopende leningen	(607)	(607)	(9)	8
Langlopende leningen	(907)	(876)	(55)	46
Cross currency swaps	(25)	(25)	13	(11)
Valutatermijncontracten	1	1	(14)	14
Cross currency swaps gerelateerd aan netto investering in dochtermaatschappijen	28	28	(80)	66
Average rate valutatermijncontracten gebruikt voor economische afdekking	21	21	(20)	15

Valutaswaps die het valutarisico afdekken dat voortvloeit uit in de balans opgenomen activa en verplichtingen, vaststaande toezeggingen en toekomstige transacties worden verantwoord als kasstroomafdekkingen. De hoofdsom van de op langlopende leningen betrekking hebbende valutaswaps die als kasstroomafdekking zijn aangemerkt bedroeg €141 miljoen (2005: €141 miljoen).

Kredietrisico

DSM beperkt het kredietrisico door gebruik te maken van kredietlimieten per financiële instelling en door uitsluitend zaken te doen met financiële instellingen met een hoge kredietwaardigheid. Op balansdatum waren er geen significante concentraties van kredietrisico.

Reële waarde van financiële instrumenten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde en de geschatte reële waarde van financiële instrumenten:

	31 december 2006		31 december 2005	
	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde
Activa				
Overige effecten (langlopend)	40	40	49	45
Overige langlopende vorderingen	40	40	123	123
Kortlopende vorderingen	1.739	1.739	1.597	1.597
Financiële derivaten	79	79	36	36
Kortlopende beleggingen	3	3	5	5
Liquide middelen	552	552	902	902
Verplichtingen				
Langlopende leningen	907	876	1.381	1.363
Overige langlopende financiële verplichtingen	44	44	53	53
Kortlopende leningen	607	607	329	329
Financiële derivaten	41	41	65	65
Overige kortlopende financiële verplichtingen	1.614	1.614	1.699	1.699

Jaarrekeningen 2006

De reële waarde van financiële instrumenten werd bepaald op basis van de volgende methoden en uitgangspunten: Liquide middelen, kortlopende beleggingen, kortlopende vorderingen, kortlopende leningen en overige kortlopende en langlopende financiële verplichtingen worden opgenomen tegen hun boekwaarde. Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert deze de reële waarde. De reële waarde van financiële derivaten en langlopende instrumenten is gebaseerd op berekeningen, marktprijsnoteringen of prijsopgaven verkregen van tussenpersonen.

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de boekwaarde van financiële derivaten onderverdeeld naar type en doel:

	Vlottende activa	Kortlopende schulden	Totaal
Renteswaps	22	(8)	14
Valutaswaps	11	(18)	(7)
Totaal financiële derivaten in relatie tot opgenomen leningen	33	(26)	7
Valutatermijncontracten	3	(39)	(36)
Valuta-opties	-	-	-
Stand per 31 december 2005	36	(65)	(29)
Renteswaps	19	(6)	13
Valutaswaps	28	(25)	3
Totaal financiële derivaten in relatie tot opgenomen leningen	47	(31)	16
Valutatermijncontracten	32	(10)	22
Valuta-opties	-	-	-
Stand per 31 december 2006	79	(41)	38

24 Vergoedingen na uitdiensttreding

De Groep heeft een aantal toegezegd-pensioenregelingen en toegezegde-bijdrageregelingen over de gehele wereld. De middelen daarvoor worden in het algemeen ondergebracht in afzonderlijk beheerde pensioenfondsen. De pensioenregelingen worden in het algemeen gefinancierd uit betalingen door werknemers en de betreffende Groepsmaatschappijen. De Groep kent bovendien bepaalde aanvullende beloningen in de vorm van regelingen voor medische zorg voor gepensioneerde werknemers in de Verenigde Staten.

De in de winst-en-verliesrekening verwerkte lasten voor pensioenkosten (noot 5) bestaan uit de volgende onderdelen:

	2006	2005
Pensioenen	13	17
Regelingen voor medische zorg	4	(3)
Overige toegezegd-pensioenregelingen	2	2
Toegezegde-bijdrageregelingen	24	20
Totaal	43	36
Waarvan de pensioenkosten betrekking hadden op:		
- Doorlopende activiteiten	52	28
- Bijzondere posten	(9)	-
- Beëindigde activiteiten	-	8

Voor 2007 zullen de kosten van toegezegd-pensioenregelingen en regelingen voor medische zorg, exclusief baten en lasten uit beperkingen van regelingen en uit afwikkelingen, lager zijn dan die van 2006 (€26 miljoen).

In onderstaand overzicht worden de in de balans opgenomen wijzigingen in Vooruitbetaalde pensioenkosten en Verplichtingen inzake personeelsbeloningen weergegeven:

	2006	2005
Vooruitbetaalde pensioenkosten	478	166
Verplichtingen inzake personeelsbeloningen	(406)	(417)
Stand per 1 januari	72	(251)
Wijzigingen		
- Saldo van actuariële baten en (lasten)	382	274
- Personeelskosten	(19)	(16)
- Acquisities en verkopen	0	(2)
- Werkgeversbijdragen	144	102
- Koersverschillen	8	(15)
- Overige wijzigingen	6	(20)
Totaal wijzigingen	521	323
Stand per 31 december	593	72
Waarvan:		
- Vooruitbetaalde pensioenkosten	918	478
- Verplichtingen inzake personeelsbeloningen	(325)	(406)

De Verplichtingen inzake personeelsbeloningen ad €325 miljoen (2005: €406 miljoen) omvatten een bedrag van €267 miljoen (2005: €318 miljoen) dat betrekking heeft op pensioenen, €33 miljoen (2005: €57 miljoen) voor regelingen ter vergoeding van medische kosten en overige kosten, en €25 miljoen (2005: €31 miljoen) voor overige regelingen.

Pensioenen

De groepsmaatschappijen van DSM kennen verschillende pensioenregelingen, die zijn afgestemd op de lokale regelgeving en praktijk in de landen waarin zij actief zijn. Aangezien deze pensioenregelingen zijn aangepast aan de wettelijke kaders, belastingwetgeving, lokale gewoonten en economische situatie in de betreffende landen, varieert de aard van de regelingen van land tot land.

Toegezegd-pensioenregelingen (*defined benefit plans*) zijn van toepassing op bepaalde werknemers in Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Zwitserland, de Verenigde Staten en Oostenrijk. De rechten die aan deze regelingen kunnen worden ontleend zijn in de eerste plaats gebaseerd op het aantal dienstjaren en de meeste regelingen zijn gebaseerd op het eindloon. De meeste van deze verplichtingen zijn gefinancierd en overgedragen aan onafhankelijke pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen.

Vergoedingen na uitdiensttreding hebben te maken met verplichtingen die in de toekomst zullen worden afgewikkeld en waarvoor bepaalde aannames moeten worden gedaan ten aanzien van de hoogte van de verplichtingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen. De betrokken lasten dienen toegerekend te worden aan het bij benadering geschatte dienstverband van de medewerkers in overeenstemming met de reglementen van de regelingen en de investeringen en financieringen. Voor de administratieve verantwoording moet het management aannames doen ten aanzien van variabelen als de disconteringsvoet, toekomstige salarisverhogingen, rendement op fondsbeleggingen en toekomstige medische kosten. Het management voert voor belangrijke regelingen tenminste een keer per jaar overleg met externe actuarissen over deze aannames. Veranderingen in deze belangrijke aannames kunnen een significante invloed hebben op de verwachte pensioenverplichtingen, financieringsbehoefte en periodieke kosten.

Onderstaande tabel is een weergave van de wijzigingen in de contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichtingen en in de reële waarde van de fondsbeleggingen van de belangrijkste regelingen:

Contante waarde van toegezegd-pensioenverplichtingen

	2006	2005
Stand per 1 januari	5.064	4.775
Wijzigingen:		
- Servicekosten	107	112
- Interestkosten	209	211
- Werknemersbijdragen	19	12
- Actuariële (baten) en lasten	(365)	150
- Beperkingen van regelingen	-	(6)
- Afwikkelingen	(20)	-
- Lasten over verstreken diensttijd	121	4
- Acquisities / verkopen	2	18
- Koersverschillen op buitenlandse regelingen	(20)	20
- Betaalde uitkeringen	(212)	(233)
- Overige wijzigingen	1	1
Stand per 31 december	4.906	5.064

Reële waarde van de fondsbeleggingen

	2006	2005
Stand per 1 januari	5.231	4.616
Wijzigingen:		
- Verwacht rendement fondsbeleggingen	308	305
- Actuariële baten en (lasten)	25	430
Feitelijk rendement fondsbeleggingen	333	735
- Afwikkelingen	(11)	-
- Acquisities / verkopen	2	0
- Werkgeversbijdragen	119	88
- Werknemersbijdragen	19	12
- Koersverschillen op buitenlandse regelingen	(16)	13
- Betaalde uitkeringen	(212)	(233)
- Overige wijzigingen	1	0
Stand per 31 december	5.466	5.231

De in de balans verwerkte wijzigingen zijn als volgt:

	2006	2005
Contante waarde van afgefinancierde verplichtingen	(4.685)	(4.828)
Reële waarde van de fondsbeleggingen	5.466	5.231
	781	403
Contante waarde van niet-afgefinancierde verplichtingen	(221)	(236)
Financieringsstatus	560	167
Niet opgenomen lasten over verstreken diensttijd	107	-
Effect van <i>asset ceiling</i>	(16)	(7)
Nettoactiva	651	160
Waarvan:		
- Verplichtingen (voorziening voor vergoedingen na uitdiensttreding)	(267)	(318)
- Activa (vooruitbetaalde pensioenkosten)	918	478

In de balans zijn de volgende wijzigingen in de nettoactiva opgenomen:

	2006	2005
Stand per 1 januari	160	(164)
Netto lasten verwerkt in de winst-en-verliesrekening	(13)	(17)
Gedurende het boekjaar rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkte actuariële baten en (lasten) en <i>asset ceiling</i>	381	278
Werkgeversbijdragen	119	88
Acquisities / verkopen	-	(18)
Koersverschillen op buitenlandse regelingen	4	(7)
Overige wijzigingen	-	0
Stand per 31 december	651	160

In 2007 zal DSM naar verwachting €202 miljoen bijdragen aan zijn toegezegd-pensioenregelingen. Dit is inclusief de lening die in 2005 werd verstrekt aan het Gist-brocades Pensioenfonds, welke in 2007 zal worden omgezet in een 'werkgeversbijdrage'.

De voornaamste categorieën van pensioenfondsbeleggingen (in percentages van het totaal) worden in onderstaande tabel weergegeven:

	2006	2005
Obligaties	48%	51%
Aandelen	43%	44%
Onroerend goed	6%	5%
Overig	3%	0%

De pensioenfondsbeleggingen omvatten geen gewone aandelen DSM of door DSM gebruikt onroerend goed.

De totale lasten verwerkt in de winst-en-verliesrekening zijn als volgt:

	2006	2005
Aan het dienstjaar toegerekende servicekosten	107	112
Interestkosten op pensioenverplichtingen	209	211
Verwacht rendement fondsbeleggingen	(308)	(305)
Lasten over verstreken diensttijd	14	4
Baten en lasten uit beperkingen van regelingen en uit afwikkelingen	(9)	(5)
Kosten gerelateerd aan toegezegd-pensioenregelingen	13	17

Jaarrekeningen 2006

De voornaamste actuariële veronderstellingen (voor het boekjaar gewogen gemiddelde) zijn de volgende:

	2006		2005	
	Nederland	Buitenland	Nederland	Buitenland
Disconteringsvoet	4,70%	4,37%	4,15%	4,06%
Prijsinflatie	1,75%	2,03%	1,75%	2,00%
Salarisstijging	1,75%	3,05%	1,75%	3,01%
Pensioenstijging	1,75%	2,00%	1,75%	1,91%
Verwacht rendement fondsbeleggingen	5,3%-6,0%	4,5%-8,5%	5,2%-6,0%	4,5%-8,5%

Voor het afgelopen jaar en de voorgaande jaren zijn de bedragen ultimo jaar als volgt:

	2006	2005	2004	2003
Toegezegd-pensioenverplichtingen	(4.906)	(5.064)	(4.775)	(4.264)
Fondsbeleggingen	5.466	5.231	4.616	4.254
Financieringsstatus belegging / (verplichting)	560	167	(159)	(10)
Ervaringsaanpassingen fondsbeleggingen, boekwinst	25	430	175	nvt
Ervaringsaanpassingen pensioenverplichtingen, boekverlies	(94)	(149)	(407)	nvt
Aanname aanpassing pensioenverplichtingen, boekwinst / (boekverlies)	459	(1)	(1)	nvt

Kosten van medische zorg en andere kosten na beëindiging dienstverband

In sommige landen, met name in de Verenigde Staten, bieden groepsmaatschappijen gepensioneerde medewerkers en hun nabestaanden naast pensioenen ook andere vergoedingen na uitdiensttreding aan. Het gaat daarbij voornamelijk om vergoedingen voor de kosten van medische zorg en levensverzekeringspremies. Sommige daarvan zijn niet afgefinancierd; in die gevallen worden goedgekeurde declaraties betaald uit de financiële middelen van de betreffende groepsmaatschappijen.

In de balans zijn de volgende bedragen opgenomen:

	2006	2005
Contante waarde van afgefinancierde verplichtingen	(34)	(63)
Reële waarde van de fondsbeleggingen (inclusief vergoedingsrechten)	8	13
	(26)	(50)
Contante waarde van niet-afgefinancierde verplichtingen	(6)	(6)
Niet verwerkte lasten over verstreken diensttijd	(1)	(1)
Verplichting (voorziening voor vergoedingen na uitdiensttreding)	(33)	(57)

In de winst-en-verliesrekening zijn de volgende bedragen opgenomen:

	2006	2005
Aan het dienstjaar toegerekende servicekosten	2	2
Interestkosten	3	4
Verwacht rendement fondsbeleggingen en vergoedingsrechten	(1)	(1)
Lasten over verstreken diensttijd	0	0
(Baten) en lasten uit beperkingen van regelingen of uit afwikkelingen	-	(8)
Kosten gerelateerd aan regelingen voor medische zorg	4	(3)

De wijzigingen in de verplichting betreffende medische en andere kosten na beëindiging dienstverband die in de balans zijn verwerkt (voorziening voor vergoedingen na uitdiensttreding) kunnen als volgt worden samengevat:

	2006	2005
Stand per 1 januari	(57)	(47)
Uitgaven verwerkt in de winst-en-verliesrekening	(4)	3
Rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkte actuariële baten en (lasten)	(1)	(4)
Betaalde uitkeringen / werkgeversbijdragen	24	3
Acquisities / verkopen	-	(5)
Koersverschillen	5	(7)
Stand per 31 december	(33)	(57)

De voornaamste actuariële aannames betreffende de kosten van medische zorg na beëindiging dienstverband voor het gehele jaar (gewogen gemiddeldes) zijn de volgende:

	2006	2005
Disconteringsvoet	6,0%	6,0%
Prijsinflatie	3,0%	3,0%
Salarisstijging	4,0%	4,0%
Trendmatige stijging van de kosten van medische zorg (initieel)	7,3%	7,0%
Trendmatige stijging van de kosten van medische zorg (uiteindelijk)	4,7%	4,7%

Jaarrekeningen 2006

Een verandering van één procentpunt in de veronderstelde trendmatige stijging van de kosten van medische zorg zou de volgende effecten hebben:

	toename met één procentpunt	afname met één procentpunt
Effect op totaal van servicekosten en interestkosten, (toename)	(1)	0
Effect op toegezegd-pensioenverplichtingen, (toename)	(6)	4

Voor het afgelopen jaar en de voorgaande jaren zijn de bedragen als volgt:

	2006	2005	2004	2003
Toegezegd-pensioenverplichtingen	(40)	(69)	(55)	(61)
Fondsbeleggingen (inclusief vergoedingsrechten)	8	13	11	-
Financieringsstatus belegging / (verplichting)	(32)	(56)	(44)	(61)
Ervaringsaanpassingen van toegezegd-pensioenverplichtingen, (boekverlies)	0	(4)	(7)	nvt

25 Nettoschuld

	2006	2005
Opgenomen leningen:		
- Langlopende leningen	907	1.381
- Kortlopende leningen	607	329
Totaal opgenomen leningen	1.514	1.710
Kortlopende beleggingen	(3)	(5)
Liquide middelen	(552)	(902)
Financiële derivaten, activa (zie ook noot 23)	(79)	(36)
Financiële derivaten, verplichtingen (zie ook noot 23)	41	65
Nettoschuld	921	832

De liquide middelen ultimo 2006 waren niet als zekerheid gesteld en waren daardoor vrij beschikbaar (2005: €13 miljoen via een geblokkeerde rekening in verband met de beëindiging van de joint venture met BASF op het gebied van diervoederenzymen).

26 Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft een toelichting op de wijzigingen in liquide middelen. Bij het opstellen van dit overzicht wordt uitgegaan van een vergelijking van beginbalans en eindbalans. Vervolgens worden die wijzigingen die niet tot een kasstroom hebben geleid, zoals koersverschillen, bijzondere waardeverminderingen en overboekingen tussen balansrekeningen, geëlimineerd.

Wijzigingen in het werkkapitaal als gevolg van de acquisitie of de verkoop van geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen onder Investeringsactiviteiten.

De wijzigingen in het kasstroomoverzicht kunnen grotendeels worden ontleend aan de wijzigingsoverzichten van de betreffende balansposten. Voor die balansposten waarvoor geen wijzigingsoverzicht wordt verstrekt, volgt hierna de aansluiting tussen de balanswijziging en de wijziging volgens het kasstroomoverzicht:

	Operationeel werkkapitaal	In % van de netto-omzet (uit doorlopende activiteiten)
Stand per 1 januari 2006	1.887	24,1
Stand per 31 december 2006	1.801	21,6
Balanswijziging	(86)	
Aanpassingen:		
- Koersverschillen	93	
- Wijzigingen in de consolidatie	(1)	
- Overboekingen	(2)	
Totaal	90	
Kasstroomwijziging	(4)	

27 Op aandelen gebaseerde beloningen

Onder de DSM Stock Incentive-regeling worden prestatiegebonden en niet-prestatiegebonden optierechten of *Stock Appreciation Rights* (SAR's) toegekend aan topmanagers. Toekenning vindt plaats op de dag van de eerste ex dividend notering van het aandeel DSM na de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De uitoefenprijs van de aandelenopties en SAR's is gelijk aan de openingskoers van het aandeel op de datum van toekenning.

De opties en SAR's worden toegekend voor een periode van acht jaar, inclusief de periode van drie jaar waarin ze niet uitoefenbaar zijn. Na deze periode van drie jaar wordt een derde van de niet-prestatiegebonden opties en SAR's uitoefenbaar en wordt twee derde van de prestatiegebonden opties en SAR's geheel, gedeeltelijk of in het geheel niet uitoefenbaar,

afhankelijk van de door DSM gerealiseerde *total shareholder return* (TSR) in vergelijking met een referentiegroep. Opties en SAR's die niet uitoefenbaar worden, vervallen. Indien het dienstverband wordt beëindigd voor de uitoefeningsdatum gelden speciale regels ten aanzien het uitoefenbaar worden en vervallen van de opties en SAR's. Aandelenopties en SAR's worden gedeeltelijk uitoefenbaar en mogen daarom onmiddellijk worden uitgeoefend bij beëindiging van het dienstverband in verband met pensionering of vervroegde uittreding. De uitoefening van *stock incentives* is gereguleerd.

Naast prestatiegebonden optierechten zijn aan de leden van de Raad van Bestuur ook prestatiegebonden aandelen toegekend. Prestatiegebonden aandelen worden uitoefenbaar drie jaar na realisatie van een vooraf vastgestelde prestatiemaatstaf (hetzelfde toekenningschema als voor aandelenopties).

Jaarrekeningen 2006

Overzicht managementopties (optierechten en Stock Appreciation Rights)

Uitgiftejaar	Uitstaand op 31 dec. 2005	In 2006			Uitstaand op 31 dec. 2006	Reële waarde op datum toekenning (€)	Uitoefenprijs (€)	Vervaldatum
		Toegekend	Uitgeoefend	Vervallen/verlopen				
1999	14.000	-	(10.000)	-	4.000	1,62	13,005	14 jan. 2007
2000	136.500	-	(55.500)	-	81.000	3,52	18,240	31 mrt. 2008
2001	633.391	-	(238.041)	-	395.350	3,88	19,990	30 mrt. 2009
2002	1.252.250	-	(563.450)	-	688.800	5,22	23,505	4 apr. 2010
2003	2.285.876	-	(1.164.803)	(64.750)	1.056.323	3,09	18,195	4 apr. 2011
2003 ¹⁾	530.000	-	(278.500)	(63.350)	188.150	3,64	19,770	3 nov. 2011
2004	3.113.226	-	(137.150)	(222.250)	2.753.826	2,97	17,895	2 apr. 2012
2005	2.971.628	-	(79.500)	(210.850)	2.681.278	6,15	29,050	8 apr. 2013
2006	-	3.122.725	-	(137.750)	2.984.975	8,95	38,300	31 mrt. 2014
2006	Totaal 10.936.871	3.122.725	(2.526.944)	(698.950)	10.833.702			
Waarvan uitoefenbaar	2.342.541				2.831.473			
	31 december 2004				31 december 2005			
2005	Totaal 12.237.452	3.028.228	(4.005.709)	(323.100)	10.936.871			
Waarvan uitoefenbaar	4.044.650				2.342.541			

¹⁾ Op 3 november 2003 ontving een selecte groep medewerkers van DSM Nutritional Products een eenmalige toekenning van opties en SAR's.

Een bepaalde groep DSM-werknemers in Nederland komt in aanmerking voor aandelenopties die worden toegekend op de eerste dag na de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders waarop het DSM-aandeel ex dividend wordt genoteerd. De openingskoers van het DSM-aandeel op die dag is de uitoefenprijs van de aandelenopties. Personeelsopties kunnen onmiddellijk worden uitgeoefend en hebben een looptijd van vijf jaar.

Overzicht personeelsopties

Uitgiftejaar	Uitstaand op 31 dec. 2005	In 2006			Uitstaand op 31 dec. 2006	Reële waarde op datum toekenning (€)	Uitoefenprijs (€)	Uitoefenperiode
		Toegekend	Uitgeoefend	Vervallen/verlopen				
2000	36.858	-	(33.848)	(3.010)	-	nvt	19,80 tot feb. 2006	
2001	62.556	-	(59.604)	(2.952)	-	2,90	19,99 tot mrt. 2006	
2002	164.668	-	(35.642)	(910)	128.116	3,67	23,11 tot apr. 2007	
2003	77.882	-	(13.830)	(530)	63.522	2,33	18,19 tot apr. 2008	
2005	235.494	-	(24.036)	(6.210)	205.248	4,29	29,05 tot apr. 2010	
2006	-	639.471	(160)	(34.227)	605.084	6,03	38,30 tot mrt. 2011	
Totaal	577.458	639.471	(167.120)	(47.839)	1.001.970			
Wijzigingen in 2005		256.100	(1.114.860)	(19.482)				

In 2006 zijn op basis van het 2005 resultaat 639.471 personeelsopties toegekend.

Bepaling van reële waarde

De kosten van optieplannen worden bepaald op basis van de reële waarde van de opties op de datum waarop de opties worden toegekend. De reële waarde wordt bepaald met gebruikmaking van het Black-Scholes model voor opties, rekening houdende met marktvoorwaarden die gerelateerd zijn aan het DSM-aandeel. De volatiliteit van de aandeelprijs wordt vastgesteld op basis van de historische volatiliteit van de prijs van het aandeel DSM zoals maandelijks bepaald over een periode gelijk aan de verwachte looptijd van de opties en SAR's. De kosten van deze opties worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening (onder Personeelskosten).

De volgende aannamen werden gehanteerd in het Black-Scholes model voor opties:

	2006	2005
Risicovrije rente (6 jaar risicovrij)	3,93%	3,15%
Verwachte looptijd van managementopties	6 jaar	6 jaar
Nominale looptijd van managementopties	8 jaar	8 jaar
Verwachte looptijd van personeelsopties	2,5 jaar	2,5 jaar
Nominale looptijd van personeelsopties	5 jaar	5 jaar
Volatiliteit van de aandeelprijs	26%	26%

In de lonen en salarissen is een bedrag van €21 miljoen begrepen voor op aandelen gebaseerde beloningen (2005: €22 miljoen).

28 Belangen in joint ventures

Het aandeel van DSM in de belangrijkste joint ventures wordt in onderstaande tabel toegelicht:

Onderneming	Plaats	Land	DSM-belang
DEX-Plastomers VoF	Heerlen	NL	50%
Noordgastransport BV	Zoetermeer	NL	40%
EdeA VoF	Geleen	NL	50%

De financiële gegevens van joint ventures worden in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen volgens de methode van de proportionele consolidatie. DSM's aandeel in de activa, verplichtingen, baten en lasten van deze joint ventures is als volgt:

	2006	2005
Vaste activa	165	187
Vlottende activa	86	134
Langlopende schulden	(108)	(116)
Kortlopende schulden	(49)	(66)
Nettoactiva	94	139
Netto-omzet	158	374
Lasten	(125)	(339)
Nettowinst	33	35

29 Belangen in geassocieerde deelnemingen

Het aandeel van DSM in de belangrijkste geassocieerde deelnemingen wordt onderstaand toegelicht:

Onderneming	Plaats	Land	DSM-belang
Nylon Polymer Company, LLC	Augusta	US	25%
Xinhui Meida - DSM Nylon Chips Co. Ltd.	Guangzhou	CN	25%

Investerings in geassocieerde deelnemingen worden verwerkt op basis van de *equity*-methode. De volgende tabel geeft een samenvatting van financiële informatie over geassocieerde deelnemingen op 100%-basis.

	2006	2005
Vaste activa	75	126
Vlottende activa	60	65
Langlopende schulden	(7)	(17)
Kortlopende schulden	(48)	(62)
Nettoactiva	80	112
Netto-omzet	255	358
Nettoresultaat	(1)	(2)

30 Verbonden partijen

De toelichting op verbonden partijen heeft geheel betrekking op het hoogste management van DSM, te weten de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van DSM.

De totale beloning (inclusief pensioenlasten en overige verplichtingen) van de leden van de Raad van Bestuur bedroeg in 2006 €4,4 miljoen (2005: €3,9 miljoen). Daarin is begrepen een bedrag van €2,3 miljoen (2005: €2,5 miljoen) aan vaste jaarsalarissen, €1,6 miljoen (2005: €0,9 miljoen) aan bonussen, €0,4 miljoen (2005: €0,3 miljoen) aan pensioenkosten en €0,1 miljoen (2005: €0,2 miljoen) aan overige kosten. Voor verdere details van de beloning van leden van de Raad van Bestuur zie noot 10 op pagina 131.

Commissarissen ontvingen een vaste beloning (begrepen in Overige bedrijfskosten) van in totaal €0,3 miljoen (2005: €0,3 miljoen).

Vanaf pagina 70 van het Bestuursverslag is verdere informatie opgenomen met betrekking tot de beloning van bestuurders en commissarissen en hun optierechten.

31 Servicekosten vergoed aan externe accountants

De kosten van Ernst & Young Accountants, verantwoord onder Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten, bedroegen in 2006 €5,2 miljoen voor auditservices (2005: €5,2 miljoen), €2,0 miljoen voor belastingadvies (2005: €1,6 miljoen) en €0,7 miljoen voor overige diensten (2005: €0,4 miljoen).